

**PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI
ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2016 TARİHİ
İTİBARIYLA HAZIRLANAN
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETĐİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi, risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.’nin ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları’na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun (“TTK”) 398’inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 6 Mart 2017 tarihinde Şirket’in Yönetim Kurulu’na sunulmuştur.

TTK’nın 402’nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK’nın 402’nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Z. Gaye Şentürk, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 6 Mart 2017

İÇİNDEKİLER**SAYFA**

KONSOLİDE BİLANÇO	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6-90
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-8
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	8-31
NOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	32-33
NOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	33
NOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	34-36
NOT 6 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	37
NOT 7 DİĞER ALACAK VE BORÇLAR	38
NOT 8 STOKLAR	39
NOT 9 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	39-40
NOT 10 MADDİ DURAN VARLIKLAR	41-43
NOT 11 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	44
NOT 12 KİRALAMA İŞLEMLERİ	44
NOT 13 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	45
NOT 14 BORÇLANMA MALİYETLERİ	45
NOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR	45-49
NOT 16 TAAHHÜTLER	50-52
NOT 17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	53-55
NOT 18 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	56
NOT 19 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	56
NOT 20 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	57-58
NOT 21 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	59
NOT 22 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ	60
NOT 23 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	61
NOT 24 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER	61
NOT 25 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	62
NOT 26 DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ	63
NOT 27 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	64-70
NOT 28 PAY BAŞINA KAZANÇ	70
NOT 29 KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ	70
NOT 30 TÜREV ARAÇLAR	71
NOT 31 FİNANSAL ARAÇLAR	71-73
NOT 32 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	74-84
NOT 33 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	85-89
NOT 34 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	89
NOT 35 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	90

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2016	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2015
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar		1.459.825.834	1.833.732.173
Nakit ve nakit benzerleri	35	692.270.625	954.974.093
Ticari alacaklar	6	212.269.499	294.629.623
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	6	212.269.499	294.629.623
Diğer alacaklar	7	118.760.830	189.515.187
<i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	5	1.097.807	278.844
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>		117.663.023	189.236.343
Türev araçlar	30	1.127.368	2.341.144
Stoklar	8	24.361.722	13.364.708
Peşin ödenmiş giderler	9	399.994.707	347.664.779
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	27	3.586.742	29.034.468
Diğer dönen varlıklar	19	7.454.341	2.208.171
Duran varlıklar		4.158.192.161	2.264.365.079
Diğer alacaklar	7	21.031.698	29.274.800
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	7	21.031.698	29.274.800
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	3	23.969.467	20.745.960
Maddi duran varlıklar	10	3.848.615.403	2.113.308.165
Maddi olmayan duran varlıklar	11	20.357.729	14.568.673
Peşin ödenmiş giderler	9	237.363.891	77.827.374
Ertelenmiş vergi varlığı	27	6.853.973	8.640.107
TOPLAM VARLIKLAR		5.618.017.995	4.098.097.252

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2016	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2015
	Dipnot Referansları		
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler		1.038.827.055	991.845.572
Kısa vadeli borçlanmalar	31	-	6.826.527
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	31	338.293.216	201.887.265
Ticari borçlar	6	317.877.743	245.899.093
İlişkili taraflara ticari borçlar	5	1.455.390	1.013.200
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		316.422.353	244.885.893
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	17	24.600.271	12.636.938
Diğer borçlar	7	32.220.476	12.043.950
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	7	32.220.476	12.043.950
Türev araçlar	30	-	178.165.534
Ertelenmiş gelirler	9	302.378.913	300.686.908
Kısa vadeli karşılıklar		23.243.506	29.034.306
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	17	12.166.104	26.058.356
Diğer kısa vadeli karşılıklar	15	11.077.402	2.975.950
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	19	212.930	4.665.051
Uzun vadeli yükümlülükler		3.009.869.595	1.653.520.051
Uzun vadeli borçlanmalar	31	2.338.272.374	1.206.722.990
Ertelenmiş gelirler	9	6.660.918	9.831.545
Uzun vadeli karşılıklar		431.155.469	232.991.886
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	17	8.875.253	10.664.601
Diğer uzun vadeli karşılıklar	15	422.280.216	222.327.285
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	27	233.780.834	203.973.630
ÖZKAYNAKLAR		1.569.321.345	1.452.731.629
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		1.575.439.911	1.455.437.269
Ödenmiş sermaye	20	102.272.000	102.272.000
Paylara ilişkin primler		455.687.025	455.687.025
Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi		29.504.957	29.504.957
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	26	(3.305.232)	(3.172.494)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
Yabancı para çevrim farkları	26	638.375.994	406.940.383
Riskten korunma kazançları/(kayıpları)	26	291.850	(22.138.754)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		5.016.306	490.332
Geçmiş yıllar karları		481.327.846	372.728.116
Net dönem karı/(zararı)		(133.730.835)	113.125.704
Kontrol gücü olmayan paylar		(6.118.566)	(2.705.640)
TOPLAM KAYNAKLAR		5.618.017.995	4.098.097.252

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2016	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2015
Kar veya zarar kısmı	Dipnot Referansları		
Hasılat	21	3.707.471.135	3.488.271.223
Satışların maliyeti (-)	21	(3.511.301.803)	(3.054.983.806)
Brüt kar		196.169.332	433.287.417
Genel yönetim giderleri (-)	22	(150.565.126)	(106.495.869)
Pazarlama giderleri (-)	22	(182.641.780)	(149.815.601)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	23	56.376.669	95.525.619
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	23	(25.293.898)	(3.144.484)
Esas faaliyet (zararı)/karı		(105.954.803)	269.357.082
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	24	25.860.568	17.619.167
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	3	2.580.188	2.610.196
Finansman gideri öncesi faaliyet (zararı)/karı		(77.514.047)	289.586.445
Finansman gelirleri	25	34.584.113	60.270.143
Finansman giderleri (-)	25	(100.739.642)	(167.477.218)
Vergi öncesi (zararı)/karı		(143.669.576)	182.379.370
Vergi geliri/(gideri)		7.486.578	(70.515.497)
Dönem vergi gideri	27	-	(17.908.212)
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	27	7.486.578	(52.607.285)
Dönem (zararı)/karı		(136.182.998)	111.863.873
Dönem (zararının)/karının dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		(2.452.163)	(1.261.831)
Ana ortaklık payları		(133.730.835)	113.125.704
		(136.182.998)	111.863.873
Pay başına (kayıp)/kazanç (TL)	28	(1,31)	1,11
Diğer kapsamlı gelir kısmı			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	26	(165.923)	(3.965.618)
Ertelenmiş vergi geliri	26	33.185	793.124
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar			
Yabancı para çevrim farkları		230.474.848	146.923.530
Nakit akış riskinden korunma kazançları/(kayıpları)	26	28.038.256	44.945.630
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	26	(5.607.652)	(8.989.126)
Diğer kapsamlı gelir		252.772.714	179.707.540
Toplam kapsamlı gelir		116.589.716	291.571.413
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		(3.412.926)	(2.582.605)
Ana ortaklık payları		120.002.642	294.154.018
		116.589.716	291.571.413

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		Birikmiş karlar					
	Ödenmiş sermaye	Paylara ilişkin primler	Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları	Risken korunma kazançları /(kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı/(zararı)	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar
1 Ocak 2015 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	455.687.025	29.504.957	-	258.696.079	(58.095.258)	-	229.876.620	143.341.828	1.161.283.251	(123.035)	1.161.160.216
Transferler	-	-	-	-	-	-	490.332	142.851.496	(143.341.828)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(3.172.494)	148.244.304	35.956.504	-	-	113.125.704	294.154.018	(2.582.605)	291.571.413
31 Aralık 2015 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	455.687.025	29.504.957	(3.172.494)	406.940.383	(22.138.754)	490.332	372.728.116	113.125.704	1.455.437.269	(2.705.640)	1.452.731.629

1 Ocak 2016 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	455.687.025	29.504.957	(3.172.494)	406.940.383	(22.138.754)	490.332	372.728.116	113.125.704	1.455.437.269	(2.705.640)	1.452.731.629
Transferler	-	-	-	-	-	-	4.525.974	108.599.730	(113.125.704)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(132.738)	231.435.611	22.430.604	-	-	(133.730.835)	120.002.642	(3.412.926)	116.589.716
31 Aralık 2016 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	455.687.025	29.504.957	(3.305.232)	638.375.994	291.850	5.016.306	481.327.846	(133.730.835)	1.575.439.911	(6.118.566)	1.569.321.345

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİNE AİT NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2016	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2015
	Dipnot Referansları		
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Dönem (zararı)/karı		(136.182.998)	111.863.873
Dönem (zararı)/net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	10-11	226.520.338	175.962.021
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		2.885.777	913.951
Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	6-7	2.885.777	913.951
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		144.238.591	82.817.760
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin düzeltmeler	17	5.152.103	15.251.259
Dava karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	15	4.188.334	850.502
Teslim bakım karşılığı ile ilgili düzeltmeler	15	134.898.154	66.715.999
Faiz ve komisyon gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	25	22.381.221	(3.697.937)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	3	(2.580.188)	(2.610.196)
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	27	(7.486.578)	70.515.497
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	24	(148.913.502)	(17.576.772)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler			
Ticari alacaklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		78.337.437	(61.963.391)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklar, peşin ödenmiş giderler ve diğer varlıklardaki artış ilgili düzeltmeler		(13.568.501)	(10.500.069)
Stoklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(10.997.014)	(5.700.744)
Ticari borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		71.978.650	69.468.853
Ertelenmiş gelirler, diğer borçlar ve diğer yükümlülüklerdeki artış ile ilgili düzeltmeler		26.076.971	45.542.541
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		252.690.204	455.035.387
Ödenen personel, üst yönetim prim tutarı ve kıdem tazminatı	17	(21.463.259)	(16.631.564)
Ödenen vergiler	27	(3.586.742)	(46.942.680)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	15	(215.713)	(636.102)
		227.424.490	390.825.041
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
İş ortaklığı pay alımı için yapılan ödemeler		(4.409.850)	(11.499.750)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		3.906.316	6.983.486
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları (*)		(197.112.987)	(66.325.604)
Verilen nakit avans ve borçlar		(38.183.325)	(156.318.027)
		(235.799.846)	(227.159.895)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Borçlanmadan kaynaklanan net nakit girişleri		697.352	869.726
Finansal kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(251.678.772)	(189.667.055)
Ödenen faiz ve komisyon		(47.667.703)	(38.407.383)
Alınan faiz		28.998.638	41.421.134
		(269.650.485)	(185.783.578)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE			
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ) (A+B+C)		(278.025.841)	(22.118.432)
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ			
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/ (AZALIŞ) (A+B+C+D)		15.322.373	120.201.756
		(262.703.468)	98.083.324
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ			
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	35	954.974.093	856.890.769
	35	692.270.625	954.974.093

(*) 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren dönemde 1.443.698.292 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 1.206.134.276 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır (31 Aralık 2015: 120.616.677 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 54.291.073 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır).

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. ("Şirket" veya "Pegasus") ve bağlı ortaklıkları (hep birlikte "Grup") düşük maliyet modelini benimsemiş bir havayoludur. Grup, düşük maliyet modeli altında faaliyetlerini sürdürmekte, kolay ulaşılabilir, güvenilir ve yalın hizmetler sunmayı amaçlayan düşük maliyetli havayolu şirketleri uygulamalarını kullanmaktadır. Grup yönetimi, ana uçuş merkezi olan İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan kısa ve orta mesafede yüksek frekanslı uçuşlar ile, iç ve dış hat transit uçuş ağına yer alan iki nokta arası uçuşlar üzerinde odaklanmaktadır. Grup aynı zamanda Adana, Antalya ve İzmir havalimanları uçuş merkezi bağlantılı tarifeli seferler gerçekleştirmektedir. Grup, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 4'ü kendisine ait, 33'ü finansal kiralama yoluyla, 45'i ise faaliyet kiralaması yoluyla toplam 82 uçağıyla faaliyetlerini sürdürmektedir (31 Aralık 2015: 67).

Grup yolcu taşıma hizmetine ilave olarak sunmuş olduğu uçak içi ürün satışı, fazla bagaj ücreti, hizmet ücreti, iptal ücreti, havaalanı check-in ücreti ve koltuk seçimi ücreti gibi yan hizmetlerden de gelir elde etmektedir.

Grup ayrıca kargo hizmeti ve farklı alanlarda eğitim hizmetleri vermektedir. Eğitim hizmetlerinin içeriğinde, kabin ekibi eğitimi, uçak tipi eğitimi, tehlikeli madde eğitimi ve uçuş ekibine yönelik yönetim eğitimleri bulunmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 2015 itibarıyla, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıda belirtilmektedir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Esas Holding A.Ş. ("Esas Holding")	%62,92	%62,92
Halka açık kısım	%34,51	%34,51
Sabancı Ailesi Üyeleri	%2,57	%2,57
Toplam	%100,00	%100,00

18-19 Nisan 2013 tarihinde gerçekleşen talep toplama sonrasında, Şirket payları 26 Nisan 2013 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un tam zamanlı çalışan sayısı 5.257 kişidir (31 Aralık 2015: 4.967). Yönetim merkezi Aeropark Yenışehir Mah. Osmanlı Bulvarı No: 11/A Kurtköy-Pendik İstanbul'dur.

Grup'un Bağlı Ortaklıkları

IHY İzmir Havayolları A.Ş.

IHY İzmir Havayolları A.Ş. ("İzair") faaliyetlerine İzmir Adnan Menderes Havalimanı'ndan iç ve dış hat uçuşlar gerçekleştirmek üzere 2006 yılında başlamıştır. İzair, Şirket'e kapasite tedarik edici olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Şirket, 28 Eylül 2010'da İzair'in %72,57 hissesini 18.668.069 TL karşılığında hakim ortağı konumundaki Esas Holding A.Ş.'den ("Esas Holding") satın almıştır. Şirket, İzair'deki hissesini sermaye artırımı yolu ile Haziran 2011'de %96,79'a ve Mart 2012'de de %97,82'ye arttırmıştır. Eylül 2012'de, Şirket İzair'de sahibi bulunduğu hisselerin %46,82'lik kısmını Air Berlin Finance GmbH'ye ("AirBerlin") "AirBerlin Türkiye" anlaşmasının bir parçası olarak satmıştır. Bu kapsamda İzair, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. İzair ortakları tarafından 27 Mart 2013 tarihinde kabul edilen ve AirBerlin'in rüçhan haklarını kullanmamaya karar verdiği sermaye artırımı sürecinin esas sözleşme onayıyla tamamlanmasının ardından, İzair'in diğer ortaklarının tümünün rüçhan haklarını kullanmaması ve söz konusu sermaye artışının tamamının Pegasus tarafından yapılması sonucunda, Pegasus'un İzair'deki payı %69,12'ye yükselmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Grup'un Bağlı Ortaklıkları (devamı)

IHY İzmir Havayolları A.Ş.(devamı)

27 Mart 2013 tarihli sermaye artırımı ve İzair ana sözleşme değişiklikleri çerçevesinde Şirket tarafından AirBerlin'e ayrıca bir alım hakkı tanınmıştır. Söz konusu alım hakkı AirBerlin'e İzair'in Tarifeli İşletme Ruhsat tarihi olan 14 Kasım 2013 tarihinden itibaren bir yıl içerisinde İzair'deki pay oranını 27 Mart 2013 tarihli sermaye artırımı öncesindeki seviyeye çıkaracak adette payı Şirket'ten satın alma hakkı vermiştir. Bununla birlikte Şirket ile AirBerlin arasındaki anlaşma gereği AirBerlin'in alım hakkını kullanma kararını bildirim tarihi olan 14 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla, AirBerlin tarafından alım hakkı kullanımına ilişkin bildirimde bulunulmamıştır. Air Berlin ile satış sürecine yönelik görüşmeler 31 Aralık 2016 itibarıyla devam etmektedir.

Grup, bu kapsamda İzair'i bağlı ortaklık olarak sınıflandırarak 1 Nisan 2013 itibarıyla tam konsolidasyon kapsamına almıştır.

Air Manas

Air Manas, 27 Ekim 2006 yılında Kırgızistan'da limited şirket olarak kurulmuş bir şirkettir. Grup 2012 yılı Ağustos ayında Air Manas'ın %49'una ortak olmuştur ve Air Manas'ın kontrolünü devralmıştır. Air Manas'ın kalan hisseleri Kırgızistan vatandaşlarına aittir. Şirket, Air Manas Ana Sözleşmesi'nden doğan hakları uyarınca %49 pay oranı ile Air Manas operasyonlarını yönetme hakkına sahiptir ve bu nedenle Air Manas, 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon kapsamında değerlendirilmektedir. Grup, Kırgızistan'da Air Manas altında iç hat ve dış hat seferleri düzenlemektedir.

Pegasus Havacılık Teknolojileri ve Ticaret A.Ş.

Grup, 13 Mayıs 2016 tarihinde İstanbul'da uçuş simülörü teknik destek ve bakım faaliyetleri için Pegasus Havacılık Teknolojileri ve Ticaret A.Ş.'yi ("PHT") kurmuştur. Grup %100 oranı ile sahip olduğu PHT'yi bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon kapsamında değerlendirmektedir.

Grup'un Ortak Yönetime Tabi Ortaklıkları ve İştirakleri

Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş.

Grup, Ekim 2010'da, uçuş simülörü üretimi ve pazarlaması yapan, Hollanda'da kurulmuş SIM Industries B.V. ile müşterek yönetime tabi ortaklık olarak Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş.'yi ("PUEM") kurmuştur. PUEM, bir adet Boeing 737-800 "next generation" uçuş simülörüne sahiptir ve faaliyetlerine Ocak 2011'de İstanbul'da başlamıştır. Grup %49,40 oranı ile sahip olduğu PUEM'i iş ortaklığı olarak özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar altında göstermektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Grup'un Ortak Yönetime Tabi Ortaklıkları ve İştirakleri (devamı)

Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş.

Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş. ("Hitit Bilgisayar") 1994 yılında kurulmuş olup, 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla ilişkili şirketi olan Hitit Yazılım A.Ş. ile birleşmiştir. Şirket'in faaliyet konusu, havayolu ve seyahat şirketleri ile havalimanları için yazılım çözümleri geliştirmek, bunların hizmet olarak sunulması ile ilgili faaliyetleri, işletim servisini ve satışını yapmaktır. Grup, Hitit Bilgisayar'ın %40 hissesini Mart 2015'te satın almış ve iş ortaklığı olarak özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar altında göstermeye başlamıştır.

Grup, alım işlemleri sırasında Hitit Bilgisayar sermayesinin %10'unu temsil eden, ilave (B) Grubu nama yazılı paya ilişkin 1.500.000 ABD Doları mukabilinde elde etmiş olduğu alım hakkını, 30 Mayıs 2016 tarihinde 4.409.850 TL karşılığı tutarı ödeyerek kullanmış ve bunun neticesinde 31 Aralık 2016 itibarıyla pay sahipliği oranı %50, ağırlıklı ortalama pay sahipliği oranı ise %45,9'e yükselmiştir.

Finansal Tabloların Onaylanması

31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 6 Mart 2017 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TMS'ye Uygunluk Beyanı

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette bulundukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS") esas alınmıştır.

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilen finansal enstrümanlar dışında, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Kullanılan Para Birimi

Şirket'in gelir ve operasyonel maliyetleri incelendiğinde herhangi bir para biriminin açık bir biçimde öne çıkmasına rağmen, ana operasyonu olan tarifeli uçuş gelirlerinin önemli bir kısmının Avrupa uçuşlarından oluşması, Şirket finansal borçlarında Avro'nun önemli ağırlığı olması ve Şirket yönetiminin, yönetsel karar almasını sağlayan yönetim raporlaması ve bütçesinin Avro para biriminden hazırlanması nedenleri ile Şirket'in fonksiyonel para birimi Avro olarak belirlenmiştir. Şirket ve bağlı ortaklıklarının, Air Manas dışında fonksiyonel para birimi Avro'dur. Air Manas'ın fonksiyonel para birimi ABD Doları'dır.

Grup'un sunum para birimi TL'dir. TMS 21 ("Kur Değişimlerinin Etkileri") kapsamında finansal tablolar fonksiyonel para birimi Avro'dan ve ABD Doları'ndan TL'ye aşağıda belirtilen şekilde çevrilmiştir:

- Aktif ve pasif kalemler, bilanço tarihi itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) alış kurlarıyla çevrilmiştir; 31 Aralık 2016: 1 Avro (€) = 3,7099 TL, 1 ABD Doları (\$) = 3,5192 TL (31 Aralık 2015: 1 Avro (€) = 3,1776 TL, 1 ABD Doları (\$) = 2,9076 TL).
- Gelir ve gider kalemleri ilgili işlem tarihindeki kayıtlı kurlar kullanılarak Avro'dan TL'ye ve TCMB alış kuru ortalamaları kullanılarak ABD Doları'ndan TL'ye çevrilmiştir.

Yukarıda bahsedilen çevrimlerden kaynaklanan çevrim farkı karları veya zararları özsermayenin altında yabancı para çevrim farkları hesabında gösterilmiştir. Şirket'in sermaye hesabı, nominal sermaye tutarı üzerinden gösterilmiş, diğer tüm özsermaye kalemleri tarihi TL değerlerinden tutulup, oluşan tüm farklar yabancı para çevrim farkları hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Grup, cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlaması açısından önceki dönem finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. Yapılan sınıflamaların önceki dönem özkaynaklarına ve net dönem karı/(zararına) bir etkisi bulunmamaktadır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

- Bilançoda, 31 Aralık 2015 döneminde özkaynaklar altında kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerde gösterilen 9.316.299 TL, geçmiş yıl karlarına sınıflanarak raporlanmıştır.
- Kar veya zarar tablosunda, 31 Aralık 2015 döneminde satışların maliyeti altında diğer giderlerde gösterilen 2.283.996 TL, genel yönetim giderleri altında bilgi işlem giderlerine sınıflanarak raporlanmıştır.
- Kar veya zarar tablosunda, 31 Aralık 2015 döneminde finansman gelirleri altında kur farkı gelirinde gösterilen 25.821.860 TL, esas faaliyetlerden diğer gelirler altında faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gelirine sınıflanarak raporlanmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla, Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Ana faaliyet konusu</u>	<u>Grup'un sermayedeki pay oranı</u>		<u>Şirketin ve faaliyetin yeri</u>
		<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>	
IHY İzmir Havayolları A.Ş. ("İzair")	Havayolu Taşımacılığı	%69	%69	Türkiye
Air Company "Air Manas" LTD ("Air Manas") (*)	Havayolu Taşımacılığı	%49	%49	Kırgızistan
Pegasus Havacılık Teknolojileri ve Ticaret A.Ş.	Simülatör Teknik Destek ve Bakım	%100	-	Türkiye

(*) Şirket, Air Manas Ana Sözleşmesinden doğan hakları uyarınca %49 pay oranı ile Air Manas operasyonlarını yönetme hakkına sahiptir ve bu nedenle Air Manas, 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon kapsamında değerlendirilmektedir.

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar; ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar (devamı)

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Grup'un Mevcut Bağlı Ortaklığının Sermaye Payındaki Değişiklikler

Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır. Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İştirakler ve İş Ortaklıklarındaki Paylar

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla iştirak ve iş ortaklıkları ile ortaklık oranları gösterilmiştir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Ana faaliyet konusu</u>	<u>Grup'un sermayedeki pay oranı</u>		<u>Şirketin ve faaliyetin yeri</u>
		<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>	
Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş. ("PUEM")	Simülasyonla Eğitim	%49	%49	Türkiye
Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş. ("Hitit Bilgisayar") (*)	Bilişim Sistemleri Çözümleri	%50	%40	Türkiye

(*) Grup, alım işlemleri sırasında Hitit Bilgisayar sermayesinin %10'unu temsil eden, ilave (B) Grubu nama yazılı paya ilişkin 1.500.000 ABD Doları mukabilinde elde etmiş olduğu alım hakkını, 30 Mayıs 2016 tarihinde 4.409.850 TL karşılığı tutarı ödeyerek kullanmış ve bunun neticesinde pay sahipliği oranı %50'ye yükselmiştir.

İştirak Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

İş ortaklığı, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak düzenlemedeki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

Ekteki finansal tablolarda iştiraklerin veya iş ortaklıklarının faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, TFRS 5 standardı uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler veya iş ortaklıkları, maliyet bedelinin iştirakin veya iş ortaklığının net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan, iştirakte veya iş ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin veya iş ortaklığının, Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki payını (özünde Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz. İlave zarar ayrılması ancak Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan yükümlülüğe maruz kalmış olması ya da iştirak veya iş ortaklığı adına ödemeler yapmış olması halinde söz konusudur.

Grup şirketlerinden biri ile Grup'un bir iştiraki arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar, Grup'un ilgili iştirakteki veya iş ortaklığındaki payı oranında elimine edilir.

2.2 Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de gelecek dönemlerde ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup, cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

(a) Konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarları ve dipnotları etkileyen TMS'de yapılan değişiklikler

Bulunmamaktadır.

(b) 2016 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

TMS 16 ve TMS 38 (Değişiklikler)	<i>Amortisman ve İtfa Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin Açıklanması</i> ¹
TMS 16 ve TMS 41 (Değişiklikler) ile TMS 1, TMS 17, TMS 23, TMS 36 ve TMS 40 (Değişiklikler)	<i>Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler</i> ¹
TFRS 11 ve TFRS 1 (Değişiklikler)	<i>Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi</i> ¹
2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 1</i> ²
TMS 1 (Değişiklikler)	<i>Açıklama Hükümleri</i> ²
2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 5, TFRS 7, TMS 34, TMS 19</i> ²
TMS 27 (Değişiklikler)	<i>Bireysel Finansal Tablolarda Özkaynak Yöntemi</i> ²
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları</i> ²
TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırım İşlemleri: Konsolidasyon İstisnalarının Uygulanması</i> ²
TFRS 14	<i>Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları</i> ²

¹ 31 Aralık 2015 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

² 1 Ocak 2016 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 9	<i>Finansal Araçlar</i> ¹
TFRS 15	<i>Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat</i> ¹

¹ 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

Grup, standartların finansal durum ve performansı üzerinde etkilerini değerlendirmektedir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem; raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat

Grup, iç ve dış hat uçuş operasyonları üzerinden gelir elde etmektedir. Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan alacak tutarını ifade eder. Gelirler aşağıdaki gibi muhasebeleştirilmektedir:

- Tarifeli yolcu taşıma ve charter gelirleri taşıma hizmeti gerçekleştirildiği zaman gelir olarak kaydedilmektedir. Satılan ancak bilanço tarihi itibarıyla henüz kullanılmayan biletler, yolcu uçuş yükümlülüğü olarak kaydedilmektedir.
- Yan gelirler, kargo gelirleri ve eğitim gelirleri ilgili hizmet verildiğinde gelir olarak kaydedilir.
- Yolcu hizmet ücreti, satış hizmetini gerçekleştirmek amacıyla bilet fiyatı üzerine eklenen bir ücrettir. Yolcu hizmet ücreti, bilet satıldığı anda gelir olarak kaydedilmekte ve iadesi mümkün olmamaktadır.

Grup aynı zamanda faiz geliri elde etmektedir. Faiz gelirleri etkin faiz oranı üzerinden hesaplanarak tahakkuk esasına göre kaydedilmektedir.

Pegasus Kart ve Pegasus Plus Sadakat Programı

Pegasus Kart

Şirket, 2008 yılında, Pegasus Kart adı altında bir banka ile müşteri sadakat programı başlatmıştır. Pegasus Kart sahipleri Pegasus Kart ile yaptıkları bilet ve bilet dışı alımlardan “Uçuş Puanı” kazanmaktadırlar.

Uçuş puanları bilet alımı yolu ile kazanıldığında, Pegasus tarafından uçuş puanı verilmekte olup, kazanılan uçuş puanları satış işleminin ayrı bir parçası olarak tanımlanıp gerçeğe uygun değeri ile gösterilmektedir. Başlangıçta “Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri” olarak kaydedilen puanlar, kullanıldıkça gelir olarak kaydedilmektedir. 1 Uçuş Puanı = 1 TL değerinde olduğu için puanların nominal değeri gerçeğe uygun değerlerini yansıtmaktadır. Uçuş Puanları, bilet ücretini öderken minimum 5 TL olarak kullanılabilir.

Uçuş puanları bilet harici alımlardan kazanıldığında ise, ilgili puanların maliyeti banka tarafından Grup’a ödenmesi sureti ile fonlanmaktadır. Grup elde ettiği bu geliri ertelemekte ve “Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri” olarak kaydedip kullanıldıkça kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirmektedir. Uçuş puanları, iki yıl için geçerli olup ikinci takvim yılının son gününde geçerliliğini yitirmektedir. Kullanılmamış uçuş puanları istatistiki kullanım oranlarına göre gelir kaydedilmektedirler.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pegasus Kart ve Pegasus Plus Sadakat Programı (devamı)

Pegasus Plus Sadakat Programı

Grup, 2011 yılında Pegasus kart ile bağlantılı olarak Pegasus Plus adında yeni bir sadakat programı başlatmıştır. Uçuş için bilet alınması ya da fazla bagaj, koltuk seçimi ve uçak içi yemek siparişi gibi yan ürünlerin satın alınması ile ödenen bedelin %2'si oranında uçuş puanı kazanılmaktadır. 1 Uçuş Puanı = 1 TL değerinde olduğu için puanların nominal değeri gerçeğe uygun değerlerini yansıtmaktadır. Uçuş Puanları, bilet ücretini öderken minimum 5 TL olarak kullanılabilir. Başlangıçta "Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri" olarak kaydedilen puanlar, kullanıldıkça gelir olarak kaydedilmektedir. Uçuş puanları, iki yıl için geçerli olup ikinci takvim yılının son gününde geçerliliğini yitirmektedir. Kullanılmamış uçuş puanları istatistiki kullanım oranlarına göre gelir kaydedilmektedirler.

Stoklar

Stoklar; sarflar, teknik malzeme, ikram satış stokları ve diğer stoklardan oluşmaktadır ve maliyetin ya da net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Maddi duran varlıklar hurda değerleri düşüldükten sonra beklenen faydalı ömürlerine göre amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, hurda değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Grup, edinilen uçakların maliyetini, gövde ve motorların sürekli değişecek parçalarına ve mevcut bakım durumunun hizmet potansiyeline göre dağıtmaktadır. Bu dağıtılan maliyetler, bir sonraki büyük bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün düşük olanı üzerinden amortisman tabi tutulmaktadır. Takip eden büyük gövde ve motor bakımları da gerçekleştirildiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan faydalı ömrünün kısa olanı üzerinden amortisman tabi tutulmaktadır.

Önemli değere sahip tüm komponent ve tamir edilebilir yedek parçalar ayrı olarak muhasebeleştirilir ve tahmini faydalı ömürleri üzerinden amortisman tabi tutulur.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortisman tabi tutulur.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırlı ömre sahip olanlar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırsız ömre sahip olanlar maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler.

Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, tarihi maliyetleriyle gösterilir. Ticari markalar ve lisansların sınırlı faydalı ömürleri bulunmaktadır ve maliyet değerlerinden birikmiş amortismanlar düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yönetimi kullanılarak itfa edilir. İzair markasının beklenen faydalı ömrü 20 yıl, satın alınan bilgisayar yazılımlarının ise 5 yıldır.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Finansal Olmayan Varlıklarda Değer Düşüklüğü

İtfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

Grup, değer düşüklüğü testi yapılacak en alt seviye nakit yaratan birim olarak uçak filosunu bir bütün olarak belirlemiştir. Geri kazanılabilir tutarın belirlenmesinde satış maliyetleri düşülmüş ABD Doları bazında gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanı kullanılmaktadır. Uçaklar için net satış fiyatı uluslararası fiyat referans kataloglarında yer alan ikinci el fiyatlara dayanmaktadır.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile direkt ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllarda kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar bulunmaması sebebiyle, 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllarda borçlanma maliyetleri aktifleştirilmemiştir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

Bakım ve Onarım Giderleri ve Faaliyet Kiralamasından Doğan Bakım Alacakları

Sahip olunan ya da finansal kiralama yolu ile edinilmiş uçakların büyük bakım ve bazı motor bakımlarına ilişkin olarak gerçekleşen maliyetlerinin muhasebeleştirilmesi maddi duran varlıklara ilişkin muhasebe politikalarında anlatılmıştır.

Grup, faaliyet kiralaması altındaki bazı uçakların büyük bakım masraflarına ilişkin olarak "Bakım rezervi" adı altında aylık ek kira ödemektedir. Bakım rezervi, söz konusu faaliyet kiralaması altındaki uçakların gerçekleşmiş uçuş saatleri ve sefer sayıları üzerinden hesaplanır. Bu rezerv ödemeleri, kira süresi boyunca, aylık bazda, bakım giderleri olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda kaydedilmektedir. Bununla birlikte, Grup kiralama firması adına büyük bakım masraflarına katlandığı durumlarda, bu masraflara ilişkin giderlerinin ödenmesini talep etmekte ve tahsil edilecek zamana kadar, mutabık kalınan bu tutarı faaliyet kiralaması bakım karşılıkları ön ödeme alacakları olarak kaydetmektedir. Bunlar dışında kalan tüm bakım ve onarım maliyetleri oluştukları anda gider olarak kaydedilmektedir.

Teslim Bakım Karşılıkları

Grup, faaliyet kiralaması yolu ile edinilmiş uçaklarına ilişkin olarak uçakların iadesinde ya sözleşmede belirtilen şartlara uymak ya da iade anındaki gövde, motor ve sınırlı ömre sahip parçaların gerçek durumları ile iade şartlarında olması gereken durumları arasındaki farkı kiralama firmasına tazmin etmek durumundadır. Sözleşmede yer alan bu yükümlülük için, kira süresi boyunca, yıl içerisinde gerçekleşen uçuş saati ve sefer sayısına göre gelecekteki tahmini maliyetin bugünkü değeri üzerinden hesaplanan bir bakım karşılığı ayrılmaktadır.

Grup, çeşitli operasyonel kiralama şirketleri ile satın alma hakkını transfer ettiği ve 8 yıllık kira süresi sonunda büyük bakım giderlerini karşılamak zorunda olduğu yeni uçaklarına ilişkin olarak operasyonel kiralama sözleşmeleri yapmıştır. Grup yönetimi, faaliyet kiralaması yolu ile edinilmiş uçaklar için uygulanan muhasebe politikasına paralel olarak, gelecekteki tahmini maliyetin bugünkü değeri üzerinden bir bakım karşılığı hesaplamakta ve kira süresi boyunca aylık olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda bakım gideri olarak muhasebeleştirmektedir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarına da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari Vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Dönem Cari ve Ertelenmiş Vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviği, işletmenin teşviğin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşviğin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kâr veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak bilanço ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılmalıdır. Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir. Devletten piyasa faiz oranından düşük bir oranla alınan kredinin faydası, devlet teşviği olarak kabul edilir. Düşük faiz oranının yarattığı fayda, kredinin başlangıçtaki defter değeri ile elde edilen kazanımlar arasındaki fark olarak ölçülür.

Yatırım Teşviği

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Yatırım Teşvik Programı 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile uygulanmaya başlanmıştır.

Yatırım Teşvik Programı’nın amacı, yatırım yapan şirketler tarafından teşvikli yatırımdan elde edilen kazanç için kurumlar vergisi indirimi sağlamaktır. Bu indirim miktarı toplamının belirlenmesinde Bakanlar Kurulu Kararı’nda belirtilen “yatırıma katkı oranı” kullanılır. Firmaların teşviklerden faydalanabilmesi için teşvik belgesi almış olması şarttır.

Grup, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü’nden 21 adet uçak için teşvik belgeleri almıştır. Buna göre söz konusu 21 adet uçak yatırım bedeli üzerinden %15 “yatırıma katkı oranı” uygulanarak hesaplanacak “yatırıma katkı tutarı”na ulaşıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazanç indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilecektir. İndirimli kurumlar vergisi oranı ilgili dönemde geçerli olan kurumlar vergisi oranının %50’sidir (ör: %20 yerine %10). Grup, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Kurumlar Vergisi matrahı oluşmaması sebebiyle yukarıda belirtilen “katkı tutarı” ile ilgili tutarı finansal tablolara yansıtmamıştır (Not 13).

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem Tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (TMS 19) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar, önemlilik arz ettikleri dönemlerde diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Personel Prim Karşılığı

Grup, cari dönem performansını dikkate alan bir yöntemle dayanarak hesaplanan personel prim karşılığını yükümlülük ve gider olarak kaydetmektedir. Grup, sözleşmeye bağlı bir zorunluluk ya da zımni bir yükümlülük yaratan geçmiş bir uygulamanın olduğu durumlarda karşılık ayırmaktadır.

Üst Yönetim Prim Karşılığı

Grup, bütçe fiili gerçekleşme performansını dikkate alan bir yöntemle dayanarak hesaplanan üst yönetim primi planını yükümlülük ve gider olarak kaydetmektedir. Grup, sözleşmeye bağlı bir zorunluluk ya da zımni bir yükümlülük yaratan geçmiş bir uygulamanın olduğu durumlarda karşılık ayırmaktadır.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur.

Grup’un iş yapısının doğal sonucu olarak, fonksiyonel para birim dışındaki para birimlerinde gerçekleştirmiş olduğu işlemler bulunmaktadır. Grup işletmeleri finansal tablolarını hazırlarken fonksiyonel para birimi dışındaki para cinsinden gerçekleşen işlemleri, işlem tarihindeki kurları esas almak suretiyle kaydetmektedir. Bilançoda yer alan döviz endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak çevrilmiştir. Kur farkları oluştuğu dönemde gelir ya da gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilirler.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kiralama - Kiracı Durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal Varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde, gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamalar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar, satılmaya hazır finansal varlıklar ve kredi ve alacaklar olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacına ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir.

Etkin Faiz Yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Krediler ve Alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir. Faiz geliri, reeskont etkisinin önemli olmadığı durumlar haricinde etkin faiz oranı yöntemine göre hesaplanarak kayıtlara alınır.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Grup'un nakit ve nakit benzerleri 'Krediler ve Alacaklar' kategorisinde sınıflandırılmaktadır.

Finansal Yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Yükümlülükler (devamı)

Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Grup, diğer finansal yükümlülüğünü oluşturan sözleşmeden doğan sorumluluklarını yerine getirmesi, sözleşmenin iptal olması veya süresinin dolması durumunda söz konusu yükümlülüğünü bilanço dışı bırakır. Bilanço dışı bırakılan finansal yükümlülüğün defter değeri ile ödenen tutar veya oluşan yeni finansal yükümlülük arasındaki fark kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Türev Finansal Araçlar ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi

Türev finansal araçlar ilk kayıt anında türev sözleşmesinin imzalandığı tarihteki piyasa değeri ile kaydedilir ve bunu müteakip piyasa değeriyle yeniden değerlendirilir. Riskten korunma muhasebesi için yeterli şartları sağlamayan türev araçların rayiç değerlerindeki artış veya azalıştan kaynaklanan kazanç veya kayıplar doğrudan kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir. Rayiç değerler mümkün olduğunca aktif piyasalardaki geçerli piyasa fiyatlarından, yoksa iskonto edilmiş nakit akımları ve opsiyon fiyatlama modellerinden uygun olanı ile belirlenir. Rayiç değeri pozitif olan türevler varlık olarak, rayiç değeri negatif olan türevler ise yükümlülük olarak bilançoda taşınırlar.

Grup, yabancı para bazlı varlık ve yükümlükleri ve Avro dışı para birimlerinden gerçekleşen işlemler nedeni ile yabancı para riskine maruz kalmaktadır. Bu riske karşın, Grup belirlenmiş vadelerde belirli tutarda Avro ödeme ve karşılığında belirli tutarda yabancı para (özellikle ABD Doları) alma amacı ile sermaye piyasalarında vadeli işlem anlaşmaları yapmaktadır. Benzer şekilde Grup, hem yabancı para hem de akaryakıt riskini karşılamak amacıyla, fon fazlası oluşturan para birimleri karşılığında belirli vadelerde ABD Doları veya ham petrol (brent oil) alma amacı ile vadeli seçimli opsiyon anlaşmaları yapmaktadır. Grup'un risk yönetim politikalarına göre riskten korunma amaçlı girilen söz konusu vadeli işlemler ile vadeli seçimli opsiyon anlaşmalarının, TMS 39'a (Finansal Araçların Değerlenmesi) göre riskten korunma muhasebesi için yeterli şartları sağlayan kısmının rayiç değerleri arasında oluşan değişimleri diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda, sağlamayan kısmının rayiç değerleri arasında oluşan değişimleri ise kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Türev Finansal Araçlar ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi (devamı)

Grup, içinde bulunduğu sektör ve faaliyetlerinin doğası gereği, faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklerden etkilenebilmektedir. Faiz oranı riskinin en önemli kaynağı finansal kiralama borçlarıdır. Grup'un politikası, bazı değişken faiz oranlı borçlarını, türev finansal araçlar kullanılarak, sabit faiz oranlı borçlara dönüştürmektir. Bu amaçla edinilen türev finansal araçlar riskten korunma muhasebesine konu edilmemekte ve ilgili finansal araçlardan kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararları doğrudan kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

ABD Doları bazlı yakıt maliyeti Grup'un önemli bir maliyet unsurunu oluşturmaktadır. Grup, belirlenmiş fiyatlardan jet yakıtı ve ham petrol (brent oil) vadeli alım ve vadeli opsiyon sözleşmeleri yapmaktadır. Bu alım sözleşmeleri 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla riskten korunma muhasebesi için yeterli şartları taşıdığından nakit akımı riskinden korunma amaçlı olarak muhasebeleştirilmektedir.

Nakit akım riskinden korunma işlemleri dahilindeki Brent, Jet Yakıtı'na ikame bir ürün olup, iki emtia arasındaki korelasyon geçmiş istatistik ile belirlenmiştir. 2010-2016 yılları arasında Brent ve Jet Yakıtı arasındaki korelasyon değeri olan %96'lık oran aynı zamanda etkinlik oranı olarak kullanılmıştır. Grup'un, direkt fiziki ihtiyacı olarak kullanmakta olduğu Jet Yakıtı'na karşılık yapılan vadeli alım sözleşmelerinin etkinlik oranı %100 olarak değerlendirilmiştir. Etkin oran dışında kalan tutar, finansal tablolarda önemlilik arz ettiği dönemlerde, ilgili dönem kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma ilişkisinin başlangıcında, Grup finansal riskten korunma aracı ile finansal riskten korunma konusu kalem arasında ilişkiyi ve risk yönetimi amaçları ve riskten korunma işlemi stratejisini dökümanite etmektedir. Bunun yanı sıra, Grup işlemin başlangıcında ve devam eden süreçte finansal riskten korunma işleminin etkinliğini dökümanite etmektedir.

Daha önceden diğer kapsamlı gelir içerisinde kayda alınmış olan tutarlar finansal riskten korunma kalemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde ve kar veya zarar tablosunda aynı hesap kalemi içerisinde kayda alınırlar.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır (Not 33).

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alıma ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TMS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri (devamı)

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltbildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm* standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TMS 39 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 *Karşılıklar* veya diğer uygun TMS’ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup’un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup’un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Şerefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; Grup'un karına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Düzeltme gerektirmeyen olaylar, finansal tablolara ilişkin dipnotlarda açıklanır.

Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalini tespit amacıyla devamlı olarak gözden geçirilirler. Şarta bağlı yükümlülüklerle ilişkin olarak, ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir bir tahminin yapılamaması durumu haricinde, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale geldiği durumlarda ilgili yükümlülük için karşılık ayrılmaktadır.

Grup, şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılamaması durumunda ilgili yükümlülüğü dipnotlarında göstermektedir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmaktadır. Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Grup’un havayolu taşımacılığı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Grup, geleceğe yönelik tahmin ve varsayımlarda bulunmaktadır. Muhasebe tahminleri doğası gereği gerçekleşen sonuçlarla birebir aynı tutarlarda neticelenmeyebilir. Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Maddi Varlıklar ve Uçakların Faydalı Ömürleri ve Hurda Değerleri

Grup, maddi varlıkların üzerinden Not 10'da belirtilen faydalı ömürleri ve hurda değerleri dikkate alarak amortisman ayırmaktadır. Faydalı ömürler ve hurda değerleri belirlenirken Grup, her dönem sonunda gelecek dönemlere ilişkin tahminler ve varsayımlar yapmakta, bu tahmin ve varsayımlar geçmiş dönem tecrübeleri ve iş planları dikkate alınarak yapılmaktadır.

Gelir Vergileri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Grup yönetimi, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla gelecekte yeterli karın oluşabileceği kısmını öngörerek ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara almıştır.

Teslim Bakım Karşılıkları

Grup, operasyonel kiralama yolu ile edinilmiş uçaklarına ilişkin olarak uçakların iadesinde ya sözleşmede belirtilen şartlara uymak ya da iade anındaki gövde, motor ve sınırlı ömre sahip parçaların gerçek durumları ile iade şartlarında olması gereken durumları arasındaki farkı kiralama firmasına tazmin etmek durumundadır. Sözleşmede yer alan bu yükümlülük için, kira süresi boyunca, yıl içerisinde gerçekleşen uçuş saati ve sefer sayısına göre gelecekteki tahmini maliyetin bugünkü değeri üzerinden hesaplanan bir bakım karşılığı ayrılmaktadır. İlgili karşılık aynı zamanda, Grup yönetiminin teslim tarihinde gerçekleşecek bakım maliyetleri ve komponentlere ilişkin finansal tazminatları da içermektedir.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar (devamı)

Dava Karşılıkları

Grup, iş yapısının doğal akışı dahilinde çeşitli davalar, cezalar ve hukuki konulara muhatap olmaktadır. Grup yönetimi, hukuk danışmanlarının da yardımı ile bu ceza ve davalara ve bunların finansal etkilerine ilişkin olarak değerlendirmeler yapmakta ve gerekli gördüğü durumlarda karşılık ayırmaktadır. Grup, 31 Aralık 2016 itibarıyla 6.373.258 TL (31 Aralık 2015: 2.333.183 TL) tutarında karşılık ayırmıştır (Not 15).

Vergi İncelemesi

Şirket’in 2009, 2010, 2011 yılları ve 2012 Ocak ayı hesap ve işlemlerinin Katma Değer Vergisi açısından Maliye Bakanlığı İnceleme Elemanları tarafından incelenmesi sonucunda tarh edilen 30.872.430 TL’lık katma değer vergisi ve 46.308.645 TL lık vergi ziyai cezaları konusunda, devam eden uyuşmazlıklar için 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun hükümlerinden faydalanılması amacıyla başvuruda bulunulmuş, bu kapsamda yurt içi ÜFE dâhil yaklaşık 9,3 milyon TL tutarındaki toplam yükümlülüğün 18 ay taksitle ödenmesi suretiyle söz konusu uyuşmazlıklar sonlandırılmıştır (Not 15).

Şirket’in, 2010 yılı hesap ve işlemleri vergi kanunları yönünden ayrıca incelenmiş olup; 2013-B-228/3 sayılı Kurumlar Vergisi İnceleme Raporu, 2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu ve 2013-B-228/6 sayılı Katma Değer Vergisi Stopaj İnceleme Raporu tebliğ edilmiştir.

Açılan davalar neticesinde tarhiyatı öngörülen vergi asılları ile cezaların kaldırılacağı kanaati taşınmaktadır. Bu nedenle, Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönem de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır (Not 15).

Türev Enstrümanlar Gerçeğe Uygun Değeri ve Diğer Finansal Varlıklar

Aktif bir piyasada işlem görmeyen türev enstrümanların gerçeğe uygun değeri, piyasa oranları ve beklenen getiriler baz alınarak belirlenmektedir. Türev olmayan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerleri, gelecekteki anapara ve faiz nakit akımları baz alınarak belirlenmektedir. Bu nakit akımları rapor tarihi itibarıyla geçerli olan iskonto oranları üzerinden hesaplanmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İş ortaklıkları		
Hitit Bilgisayar	19.395.216	17.332.163
PUEM	4.574.251	3.413.797
	23.969.467	20.745.960

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karları içindeki paylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Hitit Bilgisayar	2.050.650	1.999.162
PUEM	529.538	611.034
Toplam kar	2.580.188	2.610.196

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iş ortaklıklarının özet finansal tablo bilgileri aşağıdaki gibidir:

Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönen varlıklar	1.055.078	1.405.528
Duran varlıklar	18.209.286	16.496.379
Kısa vadeli yükümlülükler	(7.741.613)	(6.285.656)
Uzun vadeli yükümlülükler	(2.263.134)	(4.705.731)
İş ortaklığının net varlıkları	9.259.617	6.910.520
Grup'un iş ortaklığındaki payı	%49,40	%49,40
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	4.574.251	3.413.797

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Hasılat	6.129.688	5.958.749
Dönem Karı	1.071.939	1.236.911
Grup'un pay oranı	%49,40	%49,40
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	529.538	611.034

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönen varlıklar	16.549.837	13.861.790
Duran varlıklar	25.960.551	32.891.666
Kısa vadeli yükümlülükler	(5.390.180)	(5.496.308)
Uzun vadeli yükümlülükler	(114.800)	(158.021)
İş ortaklığının net varlıkları	37.005.408	41.099.127
Grup'un iş ortaklığındaki payı	%50	%40
Şerefiye	892.512	892.512
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	19.395.216	17.332.163
	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Nisan- 31 Aralık 2015
Hasılat	36.541.437	25.351.139
Dönem Karı	6.479.044	4.997.904
Grup'un ağırlıklı ortalama pay oranı (*)	%45,9	%40
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	2.050.650	1.999.162

(*) Grup, alım işlemleri sırasında Hitit Bilgisayar sermayesinin %10'unu temsil eden, ilave (B) Grubu nama yazılı paya ilişkin 1.500.000 ABD Doları mukabilinde elde etmiş olduğu alım hakkını, 30 Mayıs 2016 tarihinde 4.409.850 TL karşılığı tutarı ödeyerek kullanmış ve bunun neticesinde 31 Aralık 2016 itibarıyla pay sahipliği oranı %50, ağırlıklı ortalama pay sahipliği oranı ise %45,9'e yükselmiştir.

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup, tarifeli seferler, charter gelirleri, yan gelirler ve diğer hizmetleri kapsayan hizmetler sunan düşük maliyetli havayolu modelini uygulayan tek bir raporlama birimi olarak yönetilmektedir. Grup'un karar almaya yetkili mercisi Yönetim Kurulu'dur. Kaynak dağılımı kararları tüm uçuş ağı ve tüm uçak filosu baz alınarak yapılmaktadır. Kaynak dağılım kararlarındaki amaç, uçuş ağı içinde yer alan tek bir hatta ya da belirli hatlarda karlılık sağlamak değil, konsolide finansal sonuçları en karlı halde tutmaktır. Tüm diğer varlık ve yükümlülükler Grup'un tek raporlanabilir bölümüyle ilişkilidir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Esas Holding, Grup'un ana sermayedarı olup kontrol gücüne sahiptir. Grup, sermayedarları ve sermayedarlarının sahip olduğu diğer işletmeler ile çeşitli operasyonel ve finansal ilişkilere sahiptir. İlişkili taraflar ile yapılan işlemlere ilişkin olarak belirlenmiş vadeler bulunmamaktadır. İlişkili taraflar ile gerçekleşen işlemler sonucunda ortaya çıkan alacak ve borçlar genellikle olağan piyasa koşullarında ödenmektedir.

(i) İlişkili Taraf Bakiyeleri:

a) İlişkili taraflardan diğer alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
PUEM	999.811	-
Diğer ilişkili taraflar:		
Air Berlin Plc&Co Luftverkehrs Kg	86.218	278.844
Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. ("Doğan Burda")	11.778	-
	1.097.807	278.844

b) İlişkili taraflara ticari borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ana ortak:		
Esas Holding	-	190.421
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
Hitit Bilgisayar	1.277.402	595.265
PUEM	-	179.953
Diğer ilişkili taraflar:		
Esasburda İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	177.988	47.561
	1.455.390	1.013.200

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

(ii) İlişkili Taraflarla Olan Önemli İşlemler:

Esas Holding ile olan başlıca işlemler, Esas Holding'in uçak alımlarında sağlamış olduğu finansal garanti ve buna bağlı olarak ödenen komisyonları içermektedir. Grup, bu komisyonları finansman giderleri altında kaydetmektedir.

Grup aynı zamanda, genel müdürlük binasını Esasburda İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Esasburda")'den kiralamakta ve kira gideri olarak kaydetmektedir.

Grup, Doğan Burda' dan dergi reklam ve basım harcamalarına istinaden hizmet almaktadır.

Grup, pilotlarının eğitimi amacı ile PUEM'den simülatörle eğitim hizmeti almakta olup, işgücü kiralama ve kullanılan ortak alanlar ile ilgili gelir elde edilmektedir.

Grup, ulaştırma sektörüne yönelik bilişim sistemleri çözümleri sağlayan Hitit Bilgisayar'dan yazılım ve yazılım destek hizmetleri almaktadır.

Grup, taraflar arasında yapılan anlaşmaya istinaden Air Berlin Plc & Co Luftverkehrs Kg' nin gerçekleştirdiği bilet satışından uçuş geliri elde etmektedir.

a) İlişkili taraflara yapılan satışlar

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
PUEM	1.114.259	587.736
Diğer ilişkili taraflar:		
Air Berlin Plc&Co Luftverkehrs Kg	5.761.303	13.405.547
Doğan Burda	-	620.799
	6.875.562	14.614.082

b) İlişkili taraflardan yapılan alımlar

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
Hitit Bilgisayar	10.607.057	6.631.151
PUEM	6.129.688	5.958.749
Diğer ilişkili taraflar:		
Callpex Çağrı Merkezi ve Müşteri Hizmetleri A.Ş. (*)	-	8.003.409
Esasburda	1.564.599	1.078.178
Doğan Burda	54.302	-
Diğer	21.260	22.897
	18.376.906	21.694.384

(*) Grup'un Yönetim Kurulu Başkanı'nın çağrı merkezi hizmeti sağlayan Callpex Çağrı Merkezi ve Müşteri Hizmetleri A.Ş.'deki hisselerini elden çıkarmasından dolayı ilişkili taraf listesinden 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla çıkarılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

(ii) İlişkili Taraflarla Olan Önemli İşlemler (devamı):

c) Kira giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Esasburda	5.168.853	4.389.809
	5.168.853	4.389.809

d) Kefalet komisyonu giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Esas Holding (Not 25)	11.955.096	12.214.137
	11.955.096	12.214.137

Komisyon giderleri, Grup'un finansal kiralama yoluyla edindiği uçakların finansmanına yönelik olarak Esas Holding tarafından sağlanan teminat nedeniyle oluşmaktadır. Komisyon oranı teminatın %115'i üzerinden %0,575'dir.

(iii) Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Üst düzey yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarında oluşmaktadır. 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla üst düzey yöneticilere ödenen fayda tutarları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Ücret ve diğer kısa vadeli faydalar	13.359.086	7.042.397
Diğer uzun vadeli faydalar	3.811.325	1.496.387
	17.170.411	8.538.784

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacaklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari alacakların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari alacaklar	89.631.639	66.728.316
Kredi kartı alacakları	129.356.458	220.177.025
Gelir tahakkukları	2.279.549	10.899.930
	221.267.646	297.805.271
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(8.998.147)	(3.175.648)
	212.269.499	294.629.623

Ticari alacaklara ilişkin ortalama tahsilat süresi yaklaşık 25 gündür (31 Aralık 2015: 28 gün).

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	3.175.648	1.861.737
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	6.208.984	1.054.427
Tahsilatlar	(1.286.392)	(140.476)
Yabancı para çevrim farkları	899.907	399.960
31 Aralık	8.998.147	3.175.648

Ticari alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 32’te verilmiştir.

Kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari borçların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari borçlar	235.037.980	173.295.633
Direkt faaliyet gideri tahakkukları	65.407.597	60.336.067
Diğer gider tahakkukları	15.976.776	11.254.193
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 5)	1.455.390	1.013.200
	317.877.743	245.899.093

Ticari borçlara ilişkin ortalama ödeme vadesi yaklaşık 29 gündür (31 Aralık 2015: 28 gün).

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 7 - DİĞER ALACAK VE BORÇLAR

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozito ve teminatlar (*)	16.183.637	153.497.035
Tedarikçi katkı alacakları	14.397.411	21.213.166
Faaliyet kiralaması bakım karşılıkları ön ödeme alacakları	80.502.738	17.385.918
İlişkili taraflardan alacaklar (Not 5)	1.097.807	278.844
Diğer alacaklar	8.286.049	3.124.524
Eksi: Şüpheli diğer alacak karşılığı	(1.706.812)	(5.984.300)
	118.760.830	189.515.187

(*) 31 Aralık 2015 itibarıyla verilen depozitolar içerisindeki 134.606.706 TL 'lik tutar, türev işlemlerin değerlemeleri ile ilgili olarak bankalara verilen nakdi teminat bedelinden oluşmaktadır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

Şüpheli diğer alacak karşılığının 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	5.984.300	4.772.662
Tahsilatlar	(2.654.387)	-
İptal edilen karşılıklar	(2.036.815)	-
Yabancı para çevrim farkları	413.714	1.211.638
31 Aralık	1.706.812	5.984.300

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozitolar	21.031.698	17.067.064
Tedarikçi katkı alacakları	-	12.207.736
	21.031.698	29.274.800

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergiler	25.452.496	9.549.919
Alınan depozitolar	6.767.980	2.494.031
	32.220.476	12.043.950

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 8 - STOKLAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla stokların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sarflar ve teknik malzemeler	17.855.336	8.747.394
Operasyonel ve diğer stoklar	6.268.255	4.353.730
İkram satış stokları	238.131	263.584
	24.361.722	13.364.708

NOT 9 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uçak alımları için yapılan ön ödemeler	180.317.329	206.989.481
Satıcılara verilen avanslar	156.973.574	93.557.209
Faaliyet kiralama yoluyla alınmış uçaklara ilişkin peşin ödenen kiralalar	42.065.722	29.726.231
Peşin ödenen sigorta giderleri	14.297.869	11.984.253
Peşin ödenen reklam giderleri	588.452	1.819.674
Diğer peşin ödenmiş giderler	5.751.761	3.587.931
	399.994.707	347.664.779

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uçak alımları için yapılan ön ödemeler	224.414.166	62.324.466
Diğer peşin ödenmiş giderler	12.949.725	15.502.908
	237.363.891	77.827.374

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 9 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yolcu uçuş yükümlülüğü	262.726.328	272.748.385
Alınan avanslar	11.190.304	8.727.433
İştirak satışından elde edilmiş olan ertelenmiş gelir (*)	18.743.784	16.054.408
Diğer ertelenmiş gelirler	9.718.497	3.156.682
	302.378.913	300.686.908

(*) İştirak satışından elde edilmiş olan ertelenmiş gelir, Air Berlin ile satış sürecinin ve görüşmelerin 31 Aralık 2016 itibarıyla devam etmesi sebebiyle kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmemiştir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla yolcu uçuş yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bilet satışı uçuş yükümlülüğü	177.504.919	187.347.110
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	60.671.024	61.623.605
Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri	24.550.385	23.777.670
	262.726.328	272.748.385

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Gelecek yıllara ait gelirler	6.660.918	9.831.545
	6.660.918	9.831.545

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2016	Makine ve teçhizatlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Komponentler, yedek motor ve tamir edilebilir yedek parçalar	Sahip olunan ve finansal kiralama yoluyla alınan uçaklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet:								
Açılış	9.746.987	11.637.132	54.184.095	37.279.765	112.911.844	2.706.657.545	55.291.499	2.987.708.867
İlaveler	4.565.319	1.407.619	8.164.807	491.077	177.273.191	1.218.683.019	24.175.257	1.434.760.289
Çıkışlar	-	(3.176.750)	(463.213)	(19.322)	(2.630.085)	-	-	(6.289.370)
Transferler	37.133.624	38.357.850	1.731.124	3.438.324	-	-	(80.660.922)	-
Yabancı para çevrim farkları	7.000.688	6.721.374	10.162.038	6.746.286	38.378.240	585.412.465	1.609.275	656.030.366
Kapanış	58.446.618	54.947.225	73.778.851	47.936.130	325.933.190	4.510.753.029	415.109	5.072.210.152
Birikmiş amortismanlar:								
Açılış	(2.585.198)	(4.687.833)	(29.952.719)	(18.985.851)	(33.930.943)	(784.258.158)	-	(874.400.702)
Dönem amortismanı	(1.828.591)	(2.825.796)	(7.020.994)	(6.034.538)	(20.239.082)	(182.751.481)	-	(220.700.482)
Çıkışlar	-	1.939.528	172.970	9.506	261.050	-	-	2.383.054
Yabancı para çevrim farkları	(650.551)	(889.145)	(5.784.056)	(3.865.363)	(7.877.931)	(111.809.573)	-	(130.876.619)
Kapanış	(5.064.340)	(6.463.246)	(42.584.799)	(28.876.246)	(61.786.906)	(1.078.819.212)	-	(1.223.594.749)
Net defter değeri	53.382.278	48.483.979	31.194.052	19.059.884	264.146.284	3.431.933.817	415.109	3.848.615.403

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

31 Aralık 2015	Makine ve teçhizatlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Komponentler, yedek motor ve tamir edilebilir yedek parçalar	Sahip olunan ve finansal kiralama yoluyla alınan uçaklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet:								
Açılış	7.016.010	7.310.207	40.779.927	28.184.960	67.289.792	2.392.480.349	1.529.477	2.544.590.722
İlaveler	4.315.880	4.307.344	8.019.777	1.169.276	39.425.695	-	57.583.835	114.821.807
Çıkışlar	(2.618.605)	(1.111.626)	(262.973)	-	(4.212.668)	-	-	(8.205.872)
Transferler	-	-	57.085	4.063.967	-	-	(4.121.052)	-
Yabancı para çevrim farkları	1.033.702	1.131.207	5.590.279	3.861.562	10.409.025	314.177.196	299.239	336.502.210
Kapanış	9.746.987	11.637.132	54.184.095	37.279.765	112.911.844	2.706.657.545	55.291.499	2.987.708.867
Birikmiş amortismanlar:								
Açılış	(1.900.821)	(3.757.948)	(21.909.947)	(12.388.565)	(22.916.369)	(550.204.426)	-	(613.078.076)
Dönem amortismanı	(619.997)	(1.302.371)	(5.214.568)	(4.770.994)	(7.845.030)	(151.974.883)	-	(171.727.843)
Çıkışlar	84.592	813.385	209.283	-	115.126	-	-	1.222.386
Yabancı para çevrim farkları	(148.972)	(440.899)	(3.037.487)	(1.826.292)	(3.284.670)	(82.078.849)	-	(90.817.169)
Kapanış	(2.585.198)	(4.687.833)	(29.952.719)	(18.985.851)	(33.930.943)	(784.258.158)	-	(874.400.702)
Net defter değeri	7.161.789	6.949.299	24.231.376	18.293.914	78.980.901	1.922.399.387	55.291.499	2.113.308.165

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ilişkin faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Faydalı ömür</u>
Uçak	23 yıl
Motor ve parçaları	8 yıl
Gövde ve gövde bakımı	7-8 yıl
Komponent ve tamir edilebilir yedek parçalar	3-7 yıl
Makine ve teçhizatlar	7 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	7 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Özel maliyetler	5 yıl veya kiralama süresi

Grup, uçakların hurda değerlerini belirtilen dönemdeki aynı model yeni bir uçağın piyasa değerinin %15'i olacak şekilde belirlemiştir.

Cari dönemde hesaplanan amortisman ve itfa payı giderlerinin satışların maliyeti, genel yönetim giderleri ve pazarlama giderleri olarak dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Dönem amortismanı	220.700.482	171.727.843
Dönem itfa payları (Not 11)	5.819.856	4.234.178
	226.520.338	175.962.021
	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Satışların maliyeti (Not 21)	202.393.619	159.860.939
Genel yönetim giderleri (Not 22)	19.502.965	12.993.134
Pazarlama giderleri (Not 22)	4.623.754	3.107.948
	226.520.338	175.962.021

Grup' un, iptal edilemez finansal kiralama sözleşmeleri ile elde ettiği her bir maddi duran varlık sınıfının net defter değeri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal kiralama yoluyla elde edilen maddi duran varlıkların net defter değeri:		
Uçaklar	3.201.594.234	1.814.636.037
Yer ekipmanları	61.184.867	55.192.910
Simulatör	23.252.700	-
	3.286.031.801	1.869.828.947

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2016	Marka	Bilgisayar yazılımları	Toplam
Maliyet:			
Açılış	2.240.209	32.251.720	34.491.929
İlaveler	-	8.938.003	8.938.003
Yabancı para çevrim farkları	145.089	6.274.603	6.419.692
Kapanış	2.385.298	47.464.326	49.849.624
Birikmiş itfa payları:			
Açılış	(980.090)	(18.943.166)	(19.923.256)
Dönem itfa payı	(96.415)	(5.723.441)	(5.819.856)
Yabancı para çevrim farkları	(66.449)	(3.682.334)	(3.748.783)
Kapanış	(1.142.954)	(28.348.941)	(29.491.895)
Net defter değeri	1.242.344	19.115.385	20.357.729

31 Aralık 2015	Marka	Bilgisayar yazılımları	Toplam
Maliyet:			
Açılış	1.988.594	23.204.104	25.192.698
İlaveler	-	5.794.870	5.794.870
Yabancı para çevrim farkları	251.615	3.252.746	3.504.361
Kapanış	2.240.209	32.251.720	34.491.929
Birikmiş itfa payları:			
Açılış	(770.579)	(12.951.075)	(13.721.654)
Dönem itfa payı	(106.291)	(4.127.887)	(4.234.178)
Yabancı para çevrim farkları	(103.220)	(1.864.204)	(1.967.424)
Kapanış	(980.090)	(18.943.166)	(19.923.256)
Net defter değeri	1.260.119	13.308.554	14.568.673

Maddi olmayan duran varlıkların 31 Aralık 2016 itibarıyla kalan ortalama faydalı ömrü 2,2 yıldır (31 Aralık 2015: 2,7 yıl).

NOT 12 - KİRALAMA İŞLEMLERİ

Kiralama işlemleri detayına Not 31’de yer verilmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 13 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Grup, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nden 21 adet uçak için teşvik belgeleri almıştır. Buna göre söz konusu 21 adet uçak yatırım bedeli üzerinden %15 "yatırıma katkı oranı" uygulanarak hesaplanacak "yatırıma katkı tutarı"na ulaşıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazanç indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilecektir. İndirimli kurumlar vergisi oranı ilgili dönemde geçerli olan kurumlar vergisi oranının %50'sidir (ör: %20 yerine %10).

Grup, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Kurumlar Vergisi matrahı oluşmaması sebebiyle yukarıda belirtilen "katkı tutarı" ile ilgili tutarı finansal tablolara yansıtmamıştır (31 Aralık 2015: 2.691.474 TL).

NOT 14 - BORÇLANMA MALİYETLERİ

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllarda kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar bulunmaması sebebiyle, 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllarda borçlanma maliyetleri aktifleştirilmemiştir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

Kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dava karşılıkları	6.373.258	2.333.183
Teslim bakım karşılıkları	4.260.975	-
Ceza ve tazminat karşılıkları	443.169	642.767
	11.077.402	2.975.950

Uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Teslim bakım karşılıkları	422.280.216	222.327.285
	422.280.216	222.327.285

Ceza ve Tazminat Karşılıkları

Ceza ve tazminat karşılıklarının 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	642.767	734.335
Dönem içinde ödenen	(67.454)	(31.700)
İptal edilen karşılık	(132.144)	(59.868)
31 Aralık	443.169	642.767

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Teslim Bakım Karşılıkları

Teslim bakım karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli	4.260.975	-
Uzun vadeli	422.280.216	222.327.285
	426.541.191	222.327.285

Teslim bakım karşılıklarının 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	222.327.285	118.912.191
İlaveler	134.898.154	72.761.711
Çıkışlar	-	(6.045.712)
Yabancı para çevrim farkları	69.315.752	36.699.095
31 Aralık	426.541.191	222.327.285

Davalar

Dava karşılıklarının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	2.333.183	2.087.083
Dönem içinde ayrılan karşılık	4.644.328	1.088.332
Dönem içinde ödenen	(148.259)	(604.402)
İptal edilen karşılık	(455.994)	(237.830)
31 Aralık	6.373.258	2.333.183

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılan davalar için toplam risk, fazlaya ilişkin saklı tutulan haklar, hükmedilebilecek yargılama giderleri ve işleyebilecek faiz talepleri hariç 11.768.340 TL'dir (31 Aralık 2015: 7.164.906 TL). Bu davalar, Grup yönetimi tarafından değerlendirilmiş ve nakit çıkışının muhtemel olabileceği 6.373.258 TL için karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2015: 2.333.183 TL). Uyuşmazlıklar misafir şikayetleri, Grup'un eski çalışanlarının talepleri ve sınırlı sayıda ticari uyuşmazlıktan kaynaklanmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Koşullu Yükümlülükler

Yukarıda belirtilenler dışında, Haziran 2008'de Atatürk Havalimanı Gümrük Müdürlüğü, geçici ithalat rejimine aykırı bir işlem iddiasıyla Pegasus aleyhine 545.366 TL para cezası vermiştir. Grup tarafından söz konusu işlem aleyhine açılan iptal davası Nisan 2009'da ilgili vergi mahkemesince reddedilmiş, ancak Grup yönetimi söz konusu geçici ithalat rejiminde yapılan değişiklikleri öne sürerek kararı temyiz ederek söz konusu ceza tutarını ödememiş olup ceza ve işlemiş faiz tutarı olan 931.212 TL bedelli bir teminat mektubu sunmuştur. Gümrük Müdürlüğü Ocak 2011'de teminat mektubunun çözülmesine ilişkin talepte bulunmuş, Grup tarafından bu işlemin de iptali için ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açılmış, yetkili mahkeme öncelikle Şubat 2011'de bu talebin yürütmesini durdurmuş, akabinde Eylül 2011'de söz konusu işlemin iptaline karar vermiştir. Bu karar Gümrük Müdürlüğü'nce temyiz edilmiştir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla her iki dosyanın da temyiz incelenmesi Grup lehine sonuçlanmış olup para cezasının iptalinin reddine ilişkin ilk derece mahkemesi kararı bozulmuş, teminat mektubunun çözülmesi işleminin iptaline ilişkin ilk derece mahkemesi kararı ise onanmıştır. Grup yönetimi, bu davalara ilişkin önemli bir nakit çıkışı beklentisi olmadığından dolayı herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

Vergi İncelemesi

Şirket'in 2009, 2010, 2011 yılları ve 2012 Ocak ayı hesap ve işlemlerinin Katma Değer Vergisi açısından Maliye Bakanlığı İnceleme Elemanları tarafından incelenmesi sonucunda tarh edilen 30.872.430 TL'lik katma değer vergisi ve 46.308.645 TL lik vergi ziyai cezaları konusunda, devam eden uyuşmazlıklar için 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun hükümlerinden faydalanılması amacıyla başvuruda bulunulmuş, bu kapsamda yurt içi ÜFE dâhil yaklaşık 9,3 milyon TL tutarındaki toplam yükümlülüğün 18 ay taksitle ödenmesi suretiyle söz konusu uyuşmazlıklar sonlandırılmıştır.

Şirket'in, 2010 yılı hesap ve işlemleri vergi kanunları yönünden ayrıca incelenmiş olup; 2013-B-228/3 sayılı Kurumlar Vergisi İnceleme Raporu, 2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu ve 2013-B-228/6 sayılı Katma Değer Vergisi Stopaj İnceleme Raporu tebliğ edilmiştir.

2013-B-228/3 sayılı Kurumlar Vergisi İnceleme Raporu'nda, yurt dışı taşımacılık hasılatı üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 40/1.maddesi hükmü kapsamında hesaplanarak indirilen götürü giderlerin kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirilen kısmı olan 1.553.762,38 TL'nin indirim konusu yapılamayacağı, ayrıca beyanname üzerinde indirilen bu kısmın bir bölümünün yurt dışı taşımacılık hasılatına ilişkin olmadığı iddia edilmiş, diğer yandan aynı Rapor'da 2010 yılında satın alınan ve her biri Vergi Usul Kanunu'nun 313. maddesine göre doğrudan gider yazılabilecek tutarın altında kalan demirbaşların amortisman yoluyla itfa edilmesi gerektiği ileri sürülerek 2010 yılı kurum kazancına 76.798,80 TL nin de ilave edilmesi gerektiği ileri sürülmüştür.

Şirket tarafından toplam 1.630.561,18 TL lik kazanç farkı tespiti işleminin iptali talebiyle dava açılmıştır. İstanbul Vergi Mahkemesinde açılan dava Şirket lehine sonuçlanmıştır. Bu karar Vergi Dairesi tarafından temyiz edilmiş olup, temyiz aşaması henüz sonuçlanmamıştır.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Vergi İncelemesi (devamı)

Danıştay 4.Daire'nin, 28 Şubat 2007 tarih ve E:2006/2738 E., K:2007/610 sayılı ve 31 Mart 2005 tarih ve E:2004/1293, K:2005/529 sayılı kararlarında, götürü gider tutarının beyanname üzerinde indirim konusu yapılabileceği yönünde kararlar mevcut olup, ayrıca Rapor'da iddia edilen ve doğrudan bedelleri gider olarak dikkate alınan küçük demirbaşların yasa gereğince belirlenmiş limitin altında kalması nedeniyle, Vergi İnceleme Raporu'nda iddia edilen hususların, açılan dava neticesinde idari işlemin iptal edileceği kanaati taşınmaktadır. Bu nedenle, Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu'nda, Şirket'in kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan şirketlerden finansal kiralama yoluyla edinmek amacıyla finansal kiralama konusu yaptığı uçaklara ilişkin kira ödemeleri, elde eden kurumun ticari kazancı kapsamında ticari geliri olmasına rağmen, bu ödemelerin Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında gayrimenkul sermaye iradı olduğu iddiasıyla 2010 yılının ayları itibarıyla %1 oranında ve toplam 706.539,70 TL tutarında kurumlar vergisi stopajına tabi olduğu, ayrıca aynı raporda kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan bir şirketten satın alınan ve ticari mal niteliğinde olan paket bilgisayar programının Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında gayrimaddi hak bedeli olarak %10 oranında ve 12.968,63 TL tutarında kurumlar vergisi stopajına tabi olduğu ileri sürülmüştür.

Şirket'in bağlı olduğu Büyük Mükellefler Vergi Dairesi, söz konusu Vergi İnceleme Raporu'na dayanarak, 2010 yılının ayları itibarıyla düzenlediği Vergi Ceza İhbarnameleri ile 2010 yılı için toplam 719.508 TL tutarında kurumlar vergisi stopajı tarhiyatı yapmış, ayrıca tarh edilen bu vergi nedeniyle 1.079.262 TL tutarında vergi ziyası cezası kesmiştir.

Söz konusu vergi inceleme raporlarında öngörülen tarhiyatların terkin ve kesilen cezaların kaldırılması talebiyle İstanbul Vergi Mahkemeleri nezdinde 2010 yılının ayları itibarıyla yasal süresi içerisinde davalar açılmıştır. Yurt dışına yapılan finansal kiralama ödemelerinin kurumlar vergisi stopajına tabi olduğu iddiasına ilişkin Vergi Mahkemelerinde açılan davalar Şirket lehine sonuçlanmış ve bu Kararlar Vergi İdaresi tarafından temyiz edilmiş olup, yargılama süreci devam etmektedir.

Yurt dışında bulunan bir şirketten satın alınan ve ticari mal niteliğinde olan paket bilgisayar programının Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında gayrimaddi hak bedeli olarak %10 oranında ve 12.968,63 TL tutarında kurumlar vergisi stopajına tabi olduğuna ilişkin dava Şirket aleyhine sonuçlanmış ve Karar Şirket tarafından Danıştay nezdinde temyiz edilmiş olup, yargılama süreci devam etmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından çeşitli tarihlerde verilmiş olan özelgelere göre, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan şirketlerden satın alınan paket bilgisayar programlarının piyasaya hazır halde sunulmuş olması, firmaya özel olarak hazırlanmamış olan programlardan olması halinde, bunların ticari mal niteliğinde olduğu, buna göre de söz konusu programların satın alma bedellerinin kurumlar vergisi stopajına tabi olmadığı görüşü yer almaktadır.

Bu niteliği itibarıyla ve Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Vergi İncelemesi (devamı)

2013-B-228/6 sayılı Katma Değer Vergisi İnceleme Raporu, Şirket hakkında düzenlenmiş olan 2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu’nda tarhiyatı öngörülen tutarlar nedeniyle ortaya çıkan ve bu Rapor’da tarhiyatı öngörülen kurumlar vergisi stopajlarının aynı zamanda katma değer vergisi stopajına tabi olduğu iddiasına dayanmaktadır.

Bu süreçte, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan şirketlerden finansal kiralama yoluyla edinmek amacıyla finansal kiralama konusu yapılan uçaklara ilişkin olarak yapılan kira ödemeleri üzerinden ödenmesi gerektiği ileri sürülen kurumlar vergisi stopajları üzerinden hesaplanması gereken katma değer vergisi oranının %18 olduğu iddiası ile Şirket adına 2010 yılının aylık dönemleri itibarıyla yapılan cezalı katma değer vergisi tarhiyatlarının kaldırılması talebiyle vergi mahkemelerinde açılan davaların tamamı sonuçlanmış olup, verilen kararlar Şirket lehinedir. Verilen kararların bir kısmı, tutarları nedeniyle Vergi Dairesi tarafından İstanbul Bölge İdare Mahkemesi nezdinde itiraza konu edilmiş, Bölge İdare Mahkemesi’nce verilen kararlarla Vergi Dairesi itirazları reddedilerek davalar şirket lehine sonuçlanmıştır. Bu davaların bir kısmı ise, tutarları nedeniyle Danıştay nezdinde temyiz edilmiş olup, yargılama süreci devam etmektedir.

Açılan davalar neticesinde tarhiyatı öngörülen vergi asılları ile cezaların kaldırılacağı kanaati taşınmaktadır. Bu nedenle, Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönem de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

Kırgızistan’da Vergi ve Düzenleyici Kurumlardaki Durum

Kırgızistan Cumhuriyeti’nde ulusal ve yerel otoriteler tarafından farklı konularda vergi düzenlemelerine ilişkin olarak bir çok kanun yayınlanmaktadır. Söz konusu kanunların uygulamasında muğlak alanlar bulunmakta, vergi ve finansal piyasaları gelişmiş ülkelerde gözlemlenmeyen hukuki görüş farklılıkları ortaya çıkma olasılığı vardır. Ekli konsolide finansal tablolar, Grup yönetiminin bu konulara ilişkin vergi ve hukuk uzmanları ile görüşerek belirlediği varsayımlarını içermektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - TAAHHÜTLER

Alım Taahhütleri

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uçak alım taahhüdü	30.172.478.983	26.485.177.805
	30.172.478.983	26.485.177.805

Grup, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 71 adet uçak için kesin sipariş ile alım hakkına sahiptir. Siparişi verilen uçaklardan 2017 yılı içerisinde 5 adet, 2018 yılı içerisinde 13 adet, 2019 yılı içerisinde 14 adet, 2020 yılı içerisinde 13 adet, 2021 yılı içerisinde 13 adet, 2022 yılı içerisinde de 13 adet uçak teslim alınacaktır. Uçak alım taahhütleri liste fiyatları üzerinden hesaplanmış olup gerçekleşecek fiyatlar genellikle liste fiyatlarının altındadır.

Grup'un, uçak alımı için yaptığı ön ödemeler tutarı 404.731.495 TL (31 Aralık 2015: 269.313.947 TL) olup, 180.317.329 TL'lik kısmı kısa, 224.414.166 TL'lik kısmı uzun vadeli peşin ödenmiş giderler içerisinde gösterilmiştir (31 Aralık 2015: 206.989.481 TL'lik kısmı kısa, 62.324.466 TL'lik kısmı uzun vadeli peşin ödenmiş giderler içerisinde gösterilmiştir).

Kiracı Durumunda Grup

Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri:

Dönemde gider yazılan kira ödemeleri toplamı:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Asgari kira ödemeleri toplamı	466.867.310	324.574.674
	466.867.310	324.574.674

Operasyonel kiralama sözleşmeleri 1-8 yıl arasında olup, Grup'un sözleşme vadeleri bitiminde kiralamaya konu uçakları satın alma hakkı bulunmamaktadır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla iptal edilemez faaliyet kiralaması yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
0-1 yıl	546.554.494	400.006.430
1-5 yıl	1.619.658.343	1.311.457.028
5+ yıl	339.147.938	327.309.414
	2.505.360.775	2.038.772.872

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - TAAHHÜTLER (devamı)

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ")

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016		TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL	Diğer
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	567.220.217	147.492.033	7.084.248	12.315.097	9.569.306	
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	49.113.547	8.737.000	-	18.366.297	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)						
-Teminat	6.316.380	1.794.834	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı						
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
	622.650.144	158.023.867	7.084.248	30.681.394	9.569.306	

(*) Şirket'in, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen, müşterek yönetime tabi ortaklığı PUEM'in, olağan ticari faaliyetlerinin yürütmesi amacıyla 3. Kişilere verdiği kefaletlerden oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin ve ipotekler; havaalanı ve terminal işletmelerine, uçak kiralama firmalarına ve mal - hizmet tedarikçilerine verilen teminatlardan oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2016 itibarıyla %0'dır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - TAAHHÜTLER (devamı)

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ") (devamı)

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015		TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL	Diğer
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat		411.975.570	125.795.166	7.894.099	12.046.966	9.082.290
-Rehin		-	-	-	-	-
-İpotek		-	-	-	-	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat		31.234.216	6.348.000	-	12.776.771	-
-Rehin		-	-	-	-	-
-İpotek		-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)						
-Teminat		8.641.842	2.972.156	-	-	-
-Rehin		-	-	-	-	-
-İpotek		-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı						
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat		-	-	-	-	-
-Rehin		-	-	-	-	-
-İpotek		-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat		-	-	-	-	-
-Rehin		-	-	-	-	-
-İpotek		-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat		-	-	-	-	-
-Rehin		-	-	-	-	-
-İpotek		-	-	-	-	-
		451.851.628	135.115.322	7.894.099	24.823.737	9.082.290

(*) Şirket'in, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen, müşterek yönetime tabi ortaklığı PUEM'in, olağan ticari faaliyetlerinin yürütmesi amacıyla 3. Kişilere verdiği kefaletlerden oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin ve ipotekler; havaalanı ve terminal işletmelerine, uçak kiralama firmalarına ve mal - hizmet tedarikçilerine verilen teminatlardan oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2015 itibarıyla %0'dır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek sosyal sigorta primleri	16.930.197	7.036.350
Çalışanların ücret tahakkukları	7.670.074	5.600.588
	24.600.271	12.636.938

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kullanılmamış izin tahakkuku	10.757.021	11.079.494
Üst yönetim prim karşılığı	1.409.083	3.933.867
Personel prim karşılığı	-	11.044.995
	12.166.104	26.058.356

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kıdem tazminatı karşılığı	7.468.611	5.974.463
Üst yönetim prim karşılığı	1.406.642	4.690.138
	8.875.253	10.664.601

Kullanılmamış İzin Tahakkuku

Kullanılmamış izin tahakkuklarının 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	11.079.494	7.203.782
Dönem içinde ayrılan karşılık	1.339.550	4.466.709
Dönem içinde ödenen / kullanılan	(1.662.023)	(590.997)
31 Aralık	10.757.021	11.079.494

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Üst Yönetim Prim Karşılığı

Üst yönetim prim karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli	1.409.083	3.933.867
Uzun vadeli	1.406.642	4.690.138
	2.815.725	8.624.005

Üst yönetim prim karşılığının 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	8.624.005	7.677.946
Dönem içinde ayrılan karşılık	-	3.126.758
Dönem içinde ödenen	(6.271.913)	(2.539.282)
Geri çevrilen karşılık	-	(346.148)
Yabancı para çevrim farkları	463.630	704.731
31 Aralık	2.815.722	8.624.005

Personel Prim Karşılığı

Personel prim karşılığının 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	11.044.995	17.336.738
Dönem içinde ayrılan karşılık	-	11.044.994
Dönem içinde ödenen	(9.970.922)	(15.234.256)
Geri çevrilen karşılık	(1.074.073)	(2.102.481)
31 Aralık	-	11.044.995

Kıdem Tazminatı Karşılığı

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 4.297,21 TL (31 Aralık 2015: 3.828,37 TL) ile sınırlandırılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kıdem Tazminatı Karşılığı (devamı)

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar", Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihindeki karşılıklar, yıllık %6,50 enflasyon (2015: % 6,50) ve %10,75 (2015: %10,75) faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %3,99 (2015: %3,99) olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-15 yıl çalışanlar için %13,46 (2015: %16,86), 16 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.426,16 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığının 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	5.974.463	1.214.446
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	165.923	3.965.618
Hizmet maliyeti	4.548.664	1.698.106
Faiz maliyeti	337.962	34.866
Ödenen kıdem tazminatı	(3.558.401)	(938.573)
31 Aralık	7.468.611	5.974.463

Hizmet maliyeti ve faiz maliyeti personel giderleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir. Hesaplanan aktüeryal kazançlar ve kayıplar 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla diğer kapsamlı kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamasında kullanılan önemli tahminler iskonto oranı ve isteğe bağlı işten ayrılma olasılığıdır.

- İskonto oranının %1 düşük alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 935.018 TL (2015: 700.387 TL) daha fazla, %1 yüksek alınması durumunda ise 783.346 TL (2015: 592.697 TL) daha az olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha düşük alınması durumunda kıdem tazminatı yükümlülüğü 126.378 TL (2015: 57.477 TL) daha az, %1 daha yüksek alınması durumunda ise 145.517 TL (2015: 66.690 TL) daha yüksek olacaktır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ait niteliklerine göre giderlere ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Yakıt giderleri	985.775.955	1.118.567.032
Personel giderleri	645.214.424	442.603.089
Faaliyet kiralaması giderleri	466.867.310	324.574.674
Bakım giderleri	360.570.191	270.582.494
Yer hizmetleri ve istasyon giderleri	309.062.974	270.327.708
Üst geçiş giderleri	257.145.897	239.957.446
Amortisman ve itfa payı giderleri	226.520.338	175.962.021
Konma giderleri	124.823.419	102.127.063
Reklam giderleri	70.417.454	68.123.074
Komisyon giderleri	68.481.782	54.618.585
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	47.161.845	40.969.621
Diğer	282.467.120	202.882.469
	3.844.508.709	3.311.295.276

NOT 19 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
KDV alacakları	7.241.807	1.823.293
Diğer	212.534	384.878
	7.454.341	2.208.171

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İş ortaklığı pay alım hakkı yükümlülüğü	-	3.833.250
Diğer	212.930	831.801
	212.930	4.665.051

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 20 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla sermayenin ayrıntıları aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	(%)	TL	(%)	TL
Esas Holding	62,92	64.353.570	62,92	64.353.570
Halka Açık Kısım	34,51	35.294.000	34,51	35.294.000
Emine Kamışlı	0,86	874.810	0,86	874.810
Ali İsmail Sabancı	0,86	874.810	0,86	874.810
Kazım Köseoğlu	0,43	437.405	0,43	437.405
Can Köseoğlu	0,43	437.405	0,43	437.405
TL tarihi sermaye	100,0	102.272.000	100,0	102.272.000

Şirket'in sermayesi her birinin nominal değeri 1 TL olan 102.272.000 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2015: 102.272.000 adet). Çıkarılan bütün hisseler nakden ödenmiştir.

Kar dağıtımı

18-19 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleşen talep toplama sonrasında, Şirket payları 26 Nisan 2013 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır. Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

Kar Dağıtımına Konu Edilebilecek Kaynaklar:

Şirket'in bilanço tarihi itibarıyla yasal kayıtlarında kar dağıtımına konu edilebilecek kaynakları bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: 80.026.021 TL).

Yabancı para çevrim farkları

Konsolide finansal tablolar ve dipnotların hazırlanabilmesi amacıyla, TMS 21 uyarınca, Grup'un TMS'ye göre hazırlanmış finansal tablolarındaki özsermaye hariç bilanço kalemleri bilanço tarihindeki Avro kuruyla; özsermaye kalemleri, gelir ve giderler ile nakit akımları ise işlemin gerçekleştiği tarihin kuruyla (tarihsel kur) TL'ye çevrilmiş ve çevrim farkı özkaynaklar altında gösterilmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 20 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

Finansal riskten korunma kazanç/kayıpları

Finansal Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

Pay ihraç primleri

18-19 Nisan 2013 tarihlerinde halka arz edilen hisselerin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması nedeniyle oluşan 455.687.025 TL'lik fark, paylara ilişkin primler olarak muhasebeleştirilmiştir.

Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi

Grup'un 28 Eylül 2010 tarihinde İzair'in çoğunluk hissesini satın alması, işletme birleşmesi öncesi ve sonrasında her iki işletmede de nihai kontrol hakkına sahip ortaklığı bulunan Esas Holding A.Ş.'nin hakim ortak olarak değişmemiş olması sebebiyle, ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmesi olarak tanımlanmıştır.

Kontrol gücü olmayan paylar

Bağlı ortaklıkların net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında kontrol gücü olmayan paya sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmektedir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/kayıp fonu

TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" kapsamındaki yükümlülüklerin belirlenmesinde kullanılan aktüeryal varsayımların değişiminden kaynaklanan etkiler tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/kayıp fonunda gösterilmektedir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal kayıtlarda, geçmiş dönem karlarından ayrılan ve dağıtım dışı kalan karlar kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerde gösterilmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 21 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ait hasılat ve satışların maliyetine ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

Hasılat:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Tarifeli uçuş gelirleri	2.704.834.882	2.667.831.123
<i>Yurtdışı tarifeli uçuş gelirleri</i>	<i>1.607.104.008</i>	<i>1.654.642.063</i>
<i>Yurtiçi tarifeli uçuş gelirleri</i>	<i>1.097.730.874</i>	<i>1.013.189.060</i>
Yan gelirler	816.586.154	663.333.772
Charter uçuş gelirleri	114.487.922	102.632.083
Diğer gelirler	71.562.177	54.474.245
	3.707.471.135	3.488.271.223

Tarifeli uçuş gelirlerinin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Avrupa	1.182.937.849	1.281.835.442
Yurtiçi	1.097.730.874	1.013.189.060
Diğer	424.166.159	372.806.621
	2.704.834.882	2.667.831.123

Satışların maliyeti:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Yakıt giderleri	985.775.955	1.118.567.032
Personel giderleri	574.448.235	390.162.323
Faaliyet kiralaması giderleri	466.867.310	324.574.674
Bakım giderleri	360.570.191	270.582.494
Yer hizmetleri ve istasyon giderleri	309.062.974	270.327.708
Üst geçiş giderleri	257.145.897	239.957.446
Amortisman ve itfa payı giderleri	202.393.619	159.860.939
Konma giderleri	124.823.419	102.127.063
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	47.161.845	40.969.621
Diğer	183.052.358	137.854.506
	3.511.301.803	3.054.983.806

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Pazarlama giderleri	182.641.780	149.815.601
Genel yönetim giderleri	150.565.126	106.495.869
	333.206.906	256.311.470

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ait genel yönetim giderleri ile pazarlama giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir (ilgili tarihlerde sona eren dönemlerde araştırma ve geliştirme gideri bulunmamaktadır):

Genel yönetim giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Personel giderleri	53.617.503	40.859.267
Bilgi işlem giderleri	22.904.779	12.902.865
Amortisman ve itfa payı giderleri	19.502.965	12.993.134
Kira giderleri	16.667.867	12.234.279
Danışmanlık giderleri	10.254.269	5.600.038
Noter ve diğer yasal giderler	5.294.901	4.697.167
Seyahat giderleri	3.206.675	4.403.036
Genel ofis giderleri	2.335.674	1.503.355
Eğitim giderleri	1.918.917	1.662.589
Haberleşme giderleri	1.729.643	1.662.589
Diğer	13.131.933	7.977.550
	150.565.126	106.495.869

Pazarlama giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Reklam giderleri	70.417.454	68.123.074
Komisyon giderleri	68.481.782	54.618.585
Personel giderleri	17.148.686	11.581.499
Çağrı merkezi giderleri	10.485.131	8.485.587
Amortisman ve itfa payı giderleri	4.623.754	3.107.948
Diğer	11.484.973	3.898.908
	182.641.780	149.815.601

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 23 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ait esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Esas faaliyetlerden diğer gelirler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Faaliyetlerden kaynaklanan		
kur farkı geliri	53.643.960	92.173.595
Reeskont iptal geliri	20.071	178.126
Diğer gelir	2.712.638	3.173.898
	56.376.669	95.525.619

Esas faaliyetlerden diğer giderler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Vergi yeniden yapılandırma gideri	13.935.961	-
Ceza giderleri	584.138	133.291
Şüpheli alacak gideri	231.390	913.951
Tahsil / mahsup edilemeyen diğer vergi alacakları	-	625.652
Diğer gider	10.542.409	1.471.590
	25.293.898	3.144.484

NOT 24 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Yatırım faaliyetlerinden gelirler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Yatırım faaliyetlerinden elde edilen		
kur farkı geliri	23.029.095	16.826.179
Diğer gelirler	2.831.473	792.988
	25.860.568	17.619.167

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ait finansman gelirlerinin ve giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman gelirleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Faiz geliri	27.921.205	44.019.954
Türev işlemlerden gelirler	6.662.908	-
Kur farkı geliri	-	16.250.189
	34.584.113	60.270.143

Finansman giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Kur farkı gideri	50.437.216	-
Diğer komisyon giderleri	22.207.867	17.341.838
Finansal kiralama faiz giderleri	16.139.463	8.818.137
Kefalet komisyonu giderleri	11.955.096	12.214.137
Türev işlemlerden giderler	-	129.103.106
	100.739.642	167.477.218

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

Yabancı para çevrim farkları

	2016	2015
1 Ocak	406.940.383	258.696.079
Ana ortaklığa ait parasal olmayan değerlerin çevriminden kaynaklanan kur farkları	244.757.500	157.756.341
Yurtiçindeki bağlı ortaklığa ait parasal olmayan değerlerin çevriminden kaynaklanan kur farkları	5.142.304	1.323.604
Yurtdışındaki bağlı ortaklığa ait parasal olmayan değerlerin çevriminden kaynaklanan kur farkları	(18.464.193)	(10.835.641)
31 Aralık	638.375.994	406.940.383

Nakit akış riskinden korunma (kayıp)/kazançları

	2016	2015
1 Ocak	(22.138.754)	(58.095.258)
Nakit akımlarının finansal riske karşı korunması işleminin muhasebeleştirilmesinden elde edilen kazanç /(zarar)	28.038.256	44.945.630
Nakit akımlarının finansal riske karşı korunması işlemi ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	(5.607.652)	(8.989.126)
31 Aralık	291.850	(22.138.754)

Finansal riskten korunma fonu, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıp) fonu

	2016	2015
1 Ocak	(3.172.494)	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(165.923)	(3.965.618)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	33.185	793.124
31 Aralık	(3.305.232)	(3.172.494)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Cari kurumlar vergisi karşılığı	-	17.908.212
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	(3.586.742)	(46.942.680)
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar (*)	(3.586.742)	(29.034.468)

(*) Peşin ödenen vergilerin, ödenecek kurumlar vergisini aşan kısmı cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar altında gösterilmektedir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Vergi giderleri		
- Cari dönem kurumlar vergisi gideri	-	(17.908.212)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	7.486.578	(52.607.285)
Toplam vergi geliri/(gideri)	7.486.578	(70.515.497)

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Türkiye’de uygulanan kurumlar vergisi oranı %20’dir (2015: %20)

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleşirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TMS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2015: %20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2016 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016				
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Diğer kapsamlı gelir / gider vergi etkisi	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	(6.766.467)	(608.984)	-	(7.535.406)	1.377.923
Kıdem tazminatı karşılığı	532.464	7.334	33.185	(35.398)	527.343
Dava karşılıkları	7.926	1.071	-	1.389	5.466
Kullanılmamış izin ve prim tahakkuku	633.051	(6.287)	-	639.338	-
Devreden mali zararlar	42.603.926	1.117.607	-	10.252.355	31.233.964
Uçak bakım yükümlülükleri	4.515.719	594.198	-	1.118.670	2.802.851
Diğer	(953.617)	23.861	-	(588.778)	(388.700)
Ertelenmiş vergi karşılığı (*)	(33.719.029)	(9.006)	-	(6.791.283)	(26.918.740)
Ertelenmiş vergi varlığı	6.853.973	1.119.794	33.185	(2.939.113)	8.640.107

(*) Ertelenmiş vergi karşılığı İzair'in devreden mali zararlarına ilişkin olarak ayrılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2016 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi yükümlülüğünün hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016				
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Diğer kapsamlı gelir / gider vergi etkisi	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	(427.405.508)	(57.974.056)	-	(78.293.113)	(291.138.339)
Devreden mali zararlar	99.366.670	9.963.790	-	89.402.880	-
Kıdem tazminatı karşılığı	1.421.273	79.853	-	213.953	1.127.467
Dava karşılıkları	1.266.728	150.283	-	655.273	461.172
Kullanılmamış izin ve prim tahakkuku	1.376.362	279.544	-	(268.140)	1.364.958
Uçuş puan yükümlülükleri	4.910.078	732.246	-	(577.700)	4.755.532
Uçak bakım yükümlülükleri	80.792.518	10.203.018	-	28.926.899	41.662.601
Türev finansal araçlar makul değer değişimi	(225.473)	1.479.434	(5.607.652)	(31.262.132)	35.164.877
Diğer	4.716.518	460.645	-	1.627.771	2.628.102
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(233.780.834)	(34.625.243)	(5.607.652)	10.425.691	(203.973.630)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2015 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015			
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	1.377.923	532.172	(5.846.871)	6.692.622
Kıdem tazminatı karşılığı	527.343	(33.588)	520.350	40.581
Dava karşılıkları	5.466	2.693	(32.204)	34.977
Devreden mali zararlar	31.233.964	927.408	10.798.488	19.508.068
Uçak bakım yükümlülükleri	2.802.851	319.372	(70.689)	2.554.168
Diğer	(388.700)	99.200	(1.314.418)	826.518
Ertelenmiş vergi karşılığı (*)	(26.918.740)	(482.645)	(10.180.163)	(16.255.932)
Ertelenmiş vergi varlığı	8.640.107	1.364.612	(6.125.507)	13.401.002

(*) Ertelenmiş vergi karşılığı İzair’in devreden mali zararlarına ilişkin olarak ayrılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2015 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi yükümlülüğünün hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015				
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Diğer kapsamlı gelir / gider vergi etkisi	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	(291.138.339)	(30.062.326)	-	(40.442.178)	(220.633.835)
Kıdem tazminatı karşılığı	1.127.467	31.033	793.124	101.002	202.308
Dava karşılıkları	461.172	49.939	-	28.793	382.440
Kullanılmamış izin ve prim tahakkuku	1.364.958	217.860	-	(161.007)	1.308.105
Devreden mali zararlar	-	-	-	-	-
Uçuş puan yükümlülükleri	4.755.532	465.275	-	1.066.699	3.223.558
Uçak bakım yükümlülükleri	41.662.601	3.592.311	-	16.842.023	21.228.267
Türev finansal araçlar makul değer değişimi	35.164.877	3.800.195	(8.989.126)	(7.315.550)	47.669.358
Diğer	2.628.102	1.251.137	-	(16.601.560)	17.978.525
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(203.973.630)	(20.654.576)	(8.196.002)	(46.481.778)	(128.641.274)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihi itibarıyla, Grup’un ertelenmiş vergi karşılığı hesapladığı taşınabilir mali zarar tutarları ve kullanabileceği en son hesap dönemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
2017	1.046.604	1.043.244
2018	24.487.645	20.231.949
2019	45.744.099	37.794.255
2020 ve sonrası	97.316.797	75.524.252
	168.595.145	134.593.700

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016		
	Vergi öncesi tutar	Vergi geliri / (gideri)	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	230.474.848	-	230.474.848
Tanımlanmış fayda planları			
yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	(165.923)	33.185	(132.738)
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	28.038.256	(5.607.652)	22.430.604
Diğer kapsamlı gelir	258.347.181	(5.574.467)	252.772.714

	1 Ocak - 31 Aralık 2015		
	Vergi öncesi tutar	Vergi geliri	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	146.923.530	-	146.923.530
Tanımlanmış fayda planları			
yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	(3.965.618)	793.124	(3.172.494)
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	44.945.630	(8.989.126)	35.956.504
Diğer kapsamlı gelir	187.903.542	(8.196.002)	179.707.540

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ait konsolide kar veya zarar tablosunda yer alan vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Vergi öncesi (zarar) / kar	(143.669.576)	182.379.370
Vergi oranı	%20	%20
Cari vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi tutarı	28.733.915	(36.475.874)
Kanunen kabul edilmeyen giderlerin vergi etkisi	(5.594.390)	(1.093.924)
Vergiden istisna gelirler	4.427.581	2.187.702
Üzerinden ertelenmiş vergi		
hesaplanmayan geçmiş yıllar zararları etkisi	(16.859.514)	(13.403.162)
Farklı vergi oranına tabi bağlı ortaklıkların etkisi	(16.742.514)	(13.370.105)
Yabancı para çevrim farkları etkisi ve diğer	13.521.500	(8.360.134)
Dönem vergi geliri / (gideri)	7.486.578	(70.515.497)

NOT 28 - PAY BAŞINA KAZANÇ / KAYIP

Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç/(kayıp), net dönem karının/(zararının) ilgili dönem içinde çıkarılmış hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Buna göre Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin pay başına kazanç/(kayıp) tutarları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Ana ortaklığa ait net dönem karı/(zararı)	(133.730.835)	113.125.704
İhraç edilmiş hisselerin dönem içindeki ağırlıklı ortalama adedi	102.272.000	102.272.000
Pay başına kazanç/(kayıp)	(1,31)	1,11

NOT 29 - KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

Kur değişimi etkilerinin detayına Not 32 kur riski yönetimi alt başlığında yer verilmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 30 - TÜREV ARAÇLAR

Türev Araçlar Gerçeğe Uygun Değeri

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Kısa vadeli	1.127.368	-	2.341.144	178.165.534
	1.127.368	-	2.341.144	178.165.534

Türev işlemlere ilişkin açıklamalar Not 2.5 ve Not 33'te verilmiştir.

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Borçlar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla finansal borçların detayları aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli finansal borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli banka kredileri	-	6.826.527
Uzun vadeli finansal kiralama borçlarının kısa vadeli kısımları	338.293.216	201.887.265
	338.293.216	208.713.792
Uzun vadeli finansal borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun vadeli finansal kiralama borçları	2.338.272.374	1.206.722.990
	2.338.272.374	1.206.722.990

a) Banka Kredileri

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kısa vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama etkin faiz oranları, orijinal tutarları ve TL karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir (31 Aralık 2016 itibarıyla bulunmamaktadır):

31 Aralık 2015	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Para birimi	Orjinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli krediler	0,00 (*)	TL	6.826.527	6.826.527
				6.826.527

(*) Tutar, aylık sosyal sigorta ve vergi ödemeleri için kullanılan faizsiz krediden oluşmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

b) Finansal Kiralama Borçları

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla finansal kiralama yükümlülüğüne ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıldan az	389.599.184	207.191.438
1 - 5 yıl arası	1.549.886.614	820.080.814
5 yıldan fazla	1.118.924.055	407.230.694
	3.058.409.853	1.434.502.946
Eksi: Gelecek dönemlere ait faiz gideri	(381.844.263)	(25.892.691)
	2.676.565.590	1.408.610.255

Finansal kiralama yükümlülüklerinin asgari kira ödemelerinin bugünkü değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıldan az	338.293.216	201.887.265
1 - 5 yıl arası	1.348.471.440	801.394.966
5 yıldan fazla	989.800.934	405.328.024
	2.676.565.590	1.408.610.255

Grup bazı uçaklarını ve yer işletme ekipmanlarını finansal kiralama yoluyla satın almaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla finansal kiralama sözleşmeleri uyarınca ortalama kiralama süresi 6,48 yıldır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Avro cinsinden değişken faizli finansal kiralama yükümlülükleri için ağırlıklı ortalama faiz oranı %0,50 (31 Aralık 2015: %0,08) ve ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal kiralama yükümlülükleri için ağırlıklı ortalama faiz oranı ise %4,61'dir (31 Aralık 2015: %2,32).

Bilanço tarihi itibarıyla finansal kiralama işlemine konu edilen varlıkların net defter değeri 3.286.031.801 TL'dir (31 Aralık 2015: 1.869.927.536 TL).

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

b) Finansal Kiralama Borçları (devamı)

Grup’un, finansal kiralama yoluyla satın aldığı uçaklarda US Ex-Im Bank tarafından sağlanan garanti bulunmaktadır.

Bu finansman modeli için Grup’un, uçak üreticisinin, finansmanı sağlayan bankanın, Ex-Im Bank’ın, yalnızca söz konusu finansman amacıyla kurulmuş ve tek faaliyet konusu bu finansmanı gerçekleştirerek üzerine aldığı uçağı finansal kiralama yöntemi ile Grup’a kiralamak olan özel amaçlı şirketin (“ÖAŞ”), ÖAŞ’yi yöneten mutemet firmanın ve mutemet firmanın hisselerinin rehneldildiğı yediemin firmanın taraf olduğı bir anlaşma imzalanmaktadır. Bu yapıda ÖAŞ, uçağın teslim tarihi itibarıyla finansmanı tedarik eden bankaya borçlanarak uçağı uçak üreticisinden satın alır. ÖAŞ’de ortaklık payı bulunan ve ÖAŞ’yi yöneten mutemet firma hisseleri ise Ex-Im Bank adına yediemin firmaya rehneldilir.

Buna ek olarak uçağın mülkiyeti kiralayana ait olup bu yükümlölüklerle ilişkin Esas Holding’in Grup adına kefaleti bulunmaktadır.

Esas Holding’in sağladığı tam garanti ile Grup, finansal kiralama altındaki tüm yükümlölüklerinden dolayı ÖAŞ’yi tazmin etme sorumluluğı altındadır. Bu yapıdaki tüm Ex-Im Bank destekli kredilerde karşılıklı teminat ve temerrüt şartları bulunmaktadır. Sözleşme şartlarında, uçağın tam hasarı veya ortadan kaldırılmayan bir temerrüt oluşursa, Grup uçağına el konulması ve uçağın satılması sonucu borç verene olan borcun kapatılması ile Ex-Im Bank garantisinin ortadan kalkması gibi durumlarda Ex-Im Bank garantili borçların geri ödenmesini zorunlu kılar. Esas Holding A.Ş.’nin, Grup üzerindeki sahipliğinin sonlanması da finansal kiralamanın muacceliyetine kesbetmesine neden olabilir. İlave olarak Ex-Im Bank garantili borçlanmayı düzenleyen Ex-Im Bank dokümantasyonu, ÖAŞ üzerinde, ÖAŞ’nin yükümlölükleri ile ilgili, ticari faaliyetin mahiyeti ve uçaklar ile ÖAŞ’nin diğler varlıkları üzerine konabilecek diğler rehinler konusunda sınırlama hükümlerini getiren taahhütleri tanzim ederken, Grup’un varlıklarının satışı, birleşme, konsolidasyon konusunda da sınırlamalar ile beraber bu değışiklikleri Ex-Im Bank onayına tabii tutmaktadır.

Grup’un US Ex-Im garantisi kullanılmadan finansal kiralama yoluyla Aralık 2013’ te satın aldığı bir adet uçak için de, esas olarak, yukarıda US Ex-Im garantisi altında finansal kiralama yoluyla uçak satın alınmasında kullanılan aynı finansman metodu kullanılmakla beraber, burada uçağın mülkiyetine haiz ÖAŞ üzerindeki tüm haklar finansmanı tedarik eden banka tarafından rehneldilir. Söz konusu uçak için Grup adına Esas Holding kefaleti bulunmamaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Sermaye Risk Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı Not 31'de açıklanan finansal kiralama ve kredileri de içeren borçlar, ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, paylara ilişkin primler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır. Grup, işletme sermayesi ihtiyacını operasyonlarından elde ettiği nakit ile ve gerektiğinde yerli ve yabancı bankalardan sağladığı kredi limitleri vasıtası ile karşılamaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Grup'un üst yönetimi tarafından değerlendirilir. Bu incelemeler sırasında üst yönetim sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilebilen riskleri de değerlendirir ve Yönetim Kurulu'nun kararına bağlı olanları Yönetim Kurulu'nun değerlendirmesine sunar. Grup, üst yönetim ve Yönetim Kurulu'nun değerlendirmelerine dayanarak sermaye çeşitlendirmesini yeni borç edinilmesi, mevcut olan borcun geri ödenmesi ve/veya sermaye artışına gidilmesi yollarıyla dengede tutmayı amaçlamaktadır. Grup'un genel sermaye risk yönetim stratejisi önceki yıllara göre değişmemiştir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzeri değerlerin finansal borçlardan düşülmesiyle hesaplanan net borcun, toplam sermayeye bölünmesi ile bulunan borç sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal Borçlar	2.676.565.590	1.415.436.782
Eksi: Nakit ve Nakit Benzerleri	(692.270.625)	(954.974.093)
Net Borç	1.984.294.965	460.462.689
Toplam Özkaynak	1.569.321.345	1.452.731.629
Toplam Sermaye	3.553.616.310	1.913.194.318
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	0,6	0,2

Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kredi riski yönetimi

31 Aralık 2016	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer	İlişkili Taraf	Diğer		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan						
azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	-	212.269.499	1.097.807	138.694.721	691.853.303	1.127.368
Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	21.463.681	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	201.795.193	1.097.807	138.694.721	691.853.303	1.127.368
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	10.474.306	-	-	-	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	997.922	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	8.998.147	-	1.706.812	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(8.998.147)	-	(1.706.812)	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat mektuplarından oluşmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2015	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer	İlişkili Taraf	Diğer		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan						
azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	-	294.629.623	278.844	218.511.143	954.831.942	2.341.144
Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	13.171.064	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	292.126.053	278.844	218.511.143	954.831.942	2.341.144
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	2.503.570	-	-	-	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	442.013	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	3.175.648	-	5.984.300	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(3.175.648)	-	(5.984.300)	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat mektuplarından oluşmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

Vadesi geçen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Banka mevduatları	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	140.444	-	-	140.444
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	10.145.537	-	-	10.145.537
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	81.345	-	-	81.345
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	9.105.127	1.706.812	-	10.811.939
Teminat altına alınmış alacaklar	(997.922)	-	-	(997.922)
	18.474.531	1.706.812	-	20.181.343

31 Aralık 2015	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Banka mevduatları	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	754.870	-	-	754.870
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	815.665	-	-	815.665
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	1.978.429	-	-	1.978.429
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.130.254	5.984.300	-	8.114.554
Teminat altına alınmış alacaklar	(442.013)	-	-	(442.013)
	5.237.205	5.984.300	-	11.221.505

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Likidite risk yöntemi

Grup, tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek ve finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

31 Aralık 2016		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.676.565.590	3.058.409.853	93.835.591	295.763.593	1.549.886.614	1.118.924.055
Ticari borçlar	317.877.743	317.877.743	317.877.743	-	-	-
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	60.671.024	60.671.024	47.827.606	12.843.418	-	-
	3.055.114.357	3.436.958.620	459.540.940	308.607.011	1.549.886.614	1.118.924.055

		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit giriş çıkışları, net	1.127.368	1.165.173	121.411	1.043.762	-	-

31 Aralık 2015		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	6.826.527	6.826.527	6.826.527	-	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	1.408.610.255	1.434.502.946	52.148.901	155.042.537	820.080.814	407.230.694
Ticari borçlar	245.899.093	245.899.093	245.899.093	-	-	-
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	61.623.605	61.623.605	42.062.877	19.560.728	-	-
	1.722.959.480	1.748.852.171	346.937.398	174.603.265	820.080.814	407.230.694

		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(175.824.390)	(177.570.271)	(35.655.653)	(141.914.618)	-	-

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Piyasa riski

Grup’un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kuru, akaryakıt fiyatı ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Döviz kuru, akaryakıt fiyatı ve faiz oranı ile ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup türev ürünleri kullanmaktadır.

Kur riski yönetimi

Grup, özellikle Türk Lirası gelir, ABD Doları bazlı borçlanma ve yakıt alımları gibi Avro dışındaki para birimlerinde işlemler gerçekleştirmektedir. Avro dışındaki para birimleri ile gerçekleştirilen bu işlemler Grup’u kur riskine maruz bırakmaktadır. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Grup’un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve yükümlülüklerinin 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2016	TL Toplam	ABD Doları	TL	İngiliz Sterlini	Diğer
1. Ticari Alacak	136.119.410	10.462.426	39.600.493	3.176.579	45.980.220
2a. Parasal Finansal Varlıklar	479.857.123	115.814.353	56.509.870	998.995	11.458.822
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	289.345.009	75.327.858	20.187.181	59.823	3.805.661
4. DÖNEN VARLIKLAR	905.321.542	201.604.637	116.297.544	4.235.397	61.244.703
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	244.691.900	68.925.723	587.209	19.800	1.455.772
8. DURAN VARLIKLAR	244.691.900	68.925.723	587.209	19.800	1.455.772
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.150.013.442	270.530.360	116.884.753	4.255.197	62.700.475
10. Ticari Borçlar	201.568.025	34.159.184	71.634.896	294.638	8.447.617
11. Finansal Yükümlülükler	134.221.362	38.139.737	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	72.402.420	(1.597.712)	77.729.155	-	295.933
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	408.191.807	70.701.209	149.364.051	294.638	8.743.550
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	1.125.413.365	319.792.386	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	1.125.413.365	319.792.386	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.533.605.172	390.493.595	149.364.051	294.638	8.743.550
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(383.591.730)	(119.963.235)	(32.479.298)	3.960.559	53.956.925
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(917.628.639)	(264.216.816)	(53.253.688)	3.880.936	48.695.492

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**Finansal Risk Faktörleri (devamı)****Kur riski yönetimi (devamı)**

31 Aralık 2015	TL Toplam	ABD Doları	TL	İngiliz Sterlini	Diğer
1. Ticari Alacak	226.687.234	10.031.702	151.034.836	3.267.090	32.433.447
2a. Parasal Finansal Varlıklar	916.249.777	219.569.098	260.544.132	910.080	13.372.555
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	375.633.399	128.322.141	272.995	16.456	2.180.175
4. DÖNEN VARLIKLAR	1.518.570.410	357.922.941	411.851.963	4.193.626	47.986.177
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	78.541.837	26.641.085	206.007	19.800	789.057
8. DURAN VARLIKLAR	78.541.837	26.641.085	206.007	19.800	789.057
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.597.112.247	384.564.026	412.057.970	4.213.426	48.775.234
10. Ticari Borçlar	147.330.836	29.835.970	57.519.641	132.890	2.488.609
11. Finansal Yükümlülükler	49.774.224	14.770.841	6.826.527	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	36.906.314	177.205	32.655.077	-	3.735.996
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	234.011.374	44.784.016	97.001.245	132.890	6.224.605
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	224.872.496	77.339.557	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	224.872.496	77.339.557	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	458.883.870	122.123.573	97.001.245	132.890	6.224.605
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	408.227.040	140.400.000	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	408.227.040	140.400.000	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	1.138.228.377	262.440.453	315.056.725	4.080.536	42.550.629
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	684.053.141	107.477.227	314.577.723	4.044.280	39.581.397

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları ve TL cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve TL kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla döviz kuru duyarlılık analizi tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü)	(92.983.182)	92.983.182	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım	-	-	-	-
ABD Doları Net Etki	(92.983.182)	92.983.182	-	-
TL kurunun %10 değişmesi halinde				
TL net varlık/(yükümlülüğü)	(5.325.369)	5.325.369	156.902.950	(156.902.950)
TL riskinden korunan kısım	-	-	-	-
TL Net Etki	(5.325.369)	5.325.369	156.902.950	(156.902.950)

31 Aralık 2015	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü)	31.250.079	(31.250.079)	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım	40.822.704	(40.822.704)	-	-
ABD Doları Net Etki	72.072.783	(72.072.783)	-	-
TL kurunun %10 değişmesi halinde				
TL net varlık/(yükümlülüğü)	31.457.772	(31.457.772)	121.925.547	(121.925.547)
TL riskinden korunan kısım	-	-	-	-
TL Net Etki	31.457.772	(31.457.772)	121.925.547	(121.925.547)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan faiz oranı takas sözleşmeleri yoluyla değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir.

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Değişken faiz oranlı	Sabit faiz oranlı	Değişken faiz oranlı	Sabit faiz oranlı
Finansal kiralamalar	2.438.000.537	238.565.053	1.364.807.077	43.803.178
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takası sözleşmeleri (net)	762.555	-	(35.113)	-

Değişken faizli yükümlülüklerin analizinde yıl sonundaki bakiyenin tüm yıl boyunca var olduğu varsayımı kullanılmıştır.

Raporlama döneminde faiz oranlarında %0,5'lik bir düşüş/yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda:

Grup'un net karı 9.443.891 TL (2015: 8.278.936 TL) değerinde artacak/azalacaktır. Bunun en büyük sebebi Grup'un değişken faizli finansal kiralama borçlarıdır.

**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Fiyat risk yönetimi

Akaryakıt fiyat riski yönetimi

Grup işinin doğası gereği yüklü miktarda alım yaptığı akaryakıt fiyat riskine maruz kalmaktadır. Yakıt fiyatlarında; jeopolitik konular, kur değişimleri, arz talep dengesi ve piyasa spekülasyonları gibi birçok etkene bağlı olarak geniş dalgalanmalar meydana gelebilmektedir. Oluşabilecek bu büyük dalgalanmalar, Grup'un satılan malın maliyeti ve operasyon sonuçları üzerinde önemli etkiler yaratabilmektedir.

Grup, türev finansal araçlar kullanarak akaryakıt fiyat riskini yönetmektedir. Grup'un 2011 yılından itibaren riski yönetmek üzere türev enstrümanlar kullanılmasını içeren bir program hazırlamıştır. Bu programa göre ilerideki oniki aylık dönemde oluşması beklenen yakıt tüketiminin %30'unu zorunlu olarak, bir diğer %30'luk dilimi de yönetimin uygun göreceği ölçüde ihtiyari olarak korunması planlanmaktadır. Bu program kapsamında hem jet yakıtı hem de ham petrol (brent oil) üzerinde swap ve opsiyon sözleşmeleri yapılmaktadır. Grup'un fiyat riskine maruz kalması durumu ve bu riski yönetme amaçlı genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

Akaryakıt fiyatı duyarlılığı

Grup, akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım riskinden korunma amaçlı olarak vadeli yakıt alım ve vadeli opsiyon sözleşmeleri yapmaktadır. Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu edilen vadeli yakıt alım ve vadeli opsiyon sözleşmelerinden dolayı, akaryakıt fiyatlarında %1'lik bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 443.862 TL artacaktır (2015: 5.272.628 TL). Akaryakıt fiyatlarında %1'lik bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 443.862 TL azalacaktır (2015: 5.272.628 TL).

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

31 Aralık 2016	Krediler ve alacaklar	Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen türev araçlar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri (*)	Not
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri	692.270.625	-	-	-	692.270.625	35
Ticari alacaklar	212.269.499	-	-	-	212.269.499	6
- İlişkili taraf	-	-	-	-	-	
- Diğer	212.269.499	-	-	-	212.269.499	6
Diğer alacaklar	139.792.528	-	-	-	139.792.528	7
- İlişkili taraf	1.097.807	-	-	-	1.097.807	5
- Diğer	138.694.721	-	-	-	138.694.721	
Uçak alımına ilişkin yapılan ön ödemeler	404.731.495	-	-	-	404.731.495	9
Türev finansal varlıklar	-	364.813	762.555	-	1.127.368	30
Finansal yükümlülükler						
Finansal kiralama yükümlülükleri	-	-	-	2.676.565.590	2.676.565.590	31
Ticari borçlar	-	-	-	317.877.743	317.877.743	6
- İlişkili taraf	-	-	-	1.455.390	1.455.390	5
- Diğer	-	-	-	316.422.353	316.422.353	
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	-	-	-	60.671.024	60.671.024	9
Türev finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-	30

(*) Grup yönetimi, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2015	Krediler ve alacaklar	Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen türev araçlar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri (*)	Not
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri	954.974.093	-	-	-	954.974.093	35
Ticari alacaklar	294.629.623	-	-	-	294.629.623	6
- İlişkili taraf	-	-	-	-	-	
- Diğer	294.629.623	-	-	-	294.629.623	6
Diğer alacaklar	218.789.987	-	-	-	218.789.987	7
- İlişkili taraf	278.844	-	-	-	278.844	5
- Diğer	218.511.143	-	-	-	218.511.143	
Uçak alımına ilişkin yapılan ön ödemeler	269.313.947	-	-	-	269.313.947	9
Türev finansal varlıklar	-	2.341.144	-	-	2.341.144	30
Finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	-	-	-	6.826.527	6.826.527	31
Finansal kiralama yükümlülükleri	-	-	-	1.408.610.255	1.408.610.255	31
Ticari borçlar	-	-	-	245.899.093	245.899.093	6
- İlişkili taraf	-	-	-	1.013.200	1.013.200	5
- Diğer	-	-	-	244.885.893	244.885.893	
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	-	-	-	61.623.605	61.623.605	9
Türev finansal yükümlülükler	-	30.014.587	148.150.947	-	178.165.534	30

(*) Grup yönetimi, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Finansal varlıklar / (Finansal yükümlülükler)	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun değer seviyesi	Değerleme teknîği		
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015				
Vadeli opsiyon sözleşmeleri	364.813	-	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi		
Vadeli akaryakıt sözleşmeleri	-	(30.014.587)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi		
Vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri	-	2.341.144	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi		
Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	-	(148.115.834)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi		
Faiz oranı takas sözleşmeleri	762.555	(35.113)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi		
	Vadeli akaryakıt sözleşmeleri	Vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri	Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	Vadeli opsiyon sözleşmeleri	Faiz oranı takas sözleşmeleri	Toplam
31 Aralık 2016						
Gerçeğe uygun değer:						
Açılış	(30.014.587)	2.341.144	(148.115.834)	-	(35.113)	(175.824.390)
Gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı)						
Özkaynaklarda sınıflandırılan	30.014.587	(2.341.144)	-	364.813	-	28.038.256
Kar veya zararda sınıflandırılan	-	-	148.115.834	-	797.668	148.913.502
Kapanış	-	-	-	364.813	762.555	1.127.368
Varlıklar	-	-	-	364.813	762.555	1.127.368
Net varlık ve yükümlülük toplamı	-	-	-	364.813	762.555	1.127.368

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2015	Vadeli akaryakıt sözleşmeleri	Vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri	Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	Faiz oranı takas sözleşmeleri	Toplam
Gerçeğe uygun değer:					
Açılış	(72.619.073)	5.925.404	(172.304.604)	651.481	(238.346.792)
Gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı)					
Özkaynaklarda sınıflandırılan	42.604.486	2.341.144	-	-	44.945.630
Kar veya zararda sınıflandırılan	-	(5.925.404)	24.188.770	(686.594)	17.576.772
Kapanış	(30.014.587)	2.341.144	(148.115.834)	(35.113)	(175.824.390)
Varlıklar	-	2.341.144	-	-	2.341.144
Yükümlülükler	(30.014.587)	-	(148.115.834)	(35.113)	(178.165.534)
Net varlık ve yükümlülük toplamı	(30.014.587)	2.341.144	(148.115.834)	(35.113)	(175.824.390)

Grup, 31 Aralık 2016 itibarıyla gelecek bir yıl içerisinde oluşması tahmin edilen toplam yakıt sarfiyatının %3,7'si kadar (2015: %41,2) riskten korunma muhasebesine konu ettiği vadeli akaryakıt alım sözleşmelerine sahiptir. Bu sözleşmelerin ağırlıklı ortalama fiyatı 544,4 ABD Doları (2015: 435,8 ABD Doları) tutarındadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri

31 Aralık 2016	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Vadeli opsiyon sözleşmeleri	364.813	-	364.813
Riskten korunma muhasebesine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	364.813	-	364.813
Faiz oranı takas sözleşmeleri	762.555	-	762.555
Riskten korunma muhasebesine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	762.555	-	762.555
Toplam	1.127.368	-	1.127.368

31 Aralık 2015	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	2.341.144	-	2.341.144
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	-	(30.014.587)	(30.014.587)
Riskten korunma muhasebesine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	2.341.144	(30.014.587)	(27.673.443)
Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	-	(148.115.834)	(148.115.834)
Faiz oranı takas sözleşmeleri	-	(35.113)	(35.113)
Riskten korunma muhasebesine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	-	(148.150.947)	(148.150.947)
Toplam	2.341.144	(178.165.534)	(175.824.390)

NOT 34 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 35 - NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kasa	417.322	142.151
Banka	691.853.303	954.831.942
- Vadesiz mevduatlar	60.841.952	48.690.232
- Vadeli mevduatlar	631.011.351	906.141.710
	692.270.625	954.974.093

Vadeli mevduatlara ilişkin ağırlıklı ortalama faiz oranları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Ağırlıklı ortalama faiz oranı	Toplam bakiye
ABD Doları mevduatlar	%3,32	393.498.961
TL mevduatlar	%9,74	51.897.924
Avro mevduatlar	%1,05	185.614.466
		631.011.351

31 Aralık 2015	Ağırlıklı ortalama faiz oranı	Toplam bakiye
ABD Doları mevduatlar	%2,61	618.556.817
TL mevduatlar	%13,46	259.118.343
Avro mevduatlar	%1,19	24.754.305
İngiliz Sterlini mevduatlar	%1,00	2.365.450
İsviçre Frangı mevduatlar	%0,30	1.346.795
		906.141.710

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 90 günden kısadır.